

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

ภาวะการผลิตและการตลาดพริกไทย ในจังหวัดจันทบุรี

ในปีการเพาะปลูก 2534/35

A Production and Marketing of Pepper in Changwat Chanthaburi

1991/92 Crop Year

ของ

นางสาวเสาวลักษณ์ ตัณฑ์เอกคุณ

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ว.บ (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

, 24 / 11 / 35

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

, 24 / 11 / 35

(อาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์)

หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

, 24 / 11 / 35

(อาจารย์นิตยา สิทธิโชค)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไป ^{ลง} (๑๔๕๓) การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง ^{๒๕๓๕} นำไปใช้

14203

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ภาวะการผลิตและการตลาดพริกไทย ในจังหวัดจันทบุรี

ปีการเพาะปลูก 2534/35

A Production and Marketing of Pepper in Changwat Chanthaburi;

1991/92 Crop Year

T097167

โดย

นางสาวเสาวลักษณ์ ตันท์เอกคุณ

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2535

ปท.
๙45๖
๒๕๓๕

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 97167

วันเดือนปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ภาวะการผลิตและการตลาดพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี
ในปีการเพาะปลูก 2534/35

โดย : นางสาวเสาวลักษณ์ ตันท์เอกคุณ

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ 11/พค./35

(เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ)

พริกไทยเป็นเครื่องเทศที่สำคัญชนิดหนึ่ง ที่ประชากรเกือบทั่วโลกใช้ในการประกอบอาหาร พริกไทยจึงเป็นสินค้าที่ตลาดโลกต้องการ แต่พริกไทยเป็นพืชเมืองร้อนที่สามารถปลูกได้เจริญงอกงามได้เพียงบางท้องที่และเพียงบางประเทศเท่านั้น ประเทศไทยมีภูมิอากาศเหมาะสมต่อการปลูกพริกไทยโดยเฉพาะจังหวัดจันทบุรี ที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด พริกไทยจึงเป็นพืชเศรษฐกิจอย่างหนึ่งของจังหวัดจันทบุรี ก่อให้เกิดรายได้แก่พ่อค้าคนกลาง เกษตรกร และผู้ใช้แรงงานต่าง ๆ รวมทั้งผู้ประกอบการขนส่ง รายได้จะขึ้นอยู่กับผลผลิต และเกษตรกรมักมีปัญหาราคาพริกไทยไม่แน่นอน หากปีใดราคาพริกไทยสูง เกษตรกรจะเร่งการผลิต ทำให้ราคาพริกไทยลดลงในปีต่อไป และเกิดภาวะขาดทุน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่ว ๆ ไปของการผลิตและการตลาดพริกไทย ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการผลิตพริกไทย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการผลิตพริกไทยของเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยด้วยการออกแบบสอบถามและสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากเกษตรกรจำนวน 150 ตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตพริกไทยในจังหวัดจันทบุรีทำไร่พริกไทยเป็นอาชีพหลัก เนื่องจากจำหน่ายได้ราคาสูง ไร่ที่ใช้เป็นไร่เก่าที่ทำมาตั้งแต่อดีต การดูแล

และบำรุงรักษาต้นพริกไทยโดยใช้ทั้งปุ๋ยหมักและปุ๋ยเคมี และใช้สารเคมีในการกำจัดโรค,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า แผลง และวิจัย ให้นำโดยวิธีนี้ว่าต้น เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวพริกไทยเมื่อพริกไทยอายุได้ไม่ต่ำกว่า ๓ ปี ทิ้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 ปี โดยมีฤดูการเก็บเกี่ยวปีละ 1 ฤดูและจะเก็บเกี่ยว 3 ครั้ง แต่ครั้งห่างกัน 11-14 วัน และสามารถเก็บเกี่ยวพริกไทยได้ทั้งหมด 11-13 ปี เกษตรกรจะเก็บเกี่ยว โดยวิธีการปีบรวง เป็นคู่ ซ้ำหากัน แล้วนำมาทำเป็นพริกไทยดำและขาวก่อนที่จะขายผลผลิต ทั้งหมดให้กับพ่อค้าคนกลางที่มาซื้อถึงสวน ในราคาต่ำกว่าราคาประกัน หรือขายให้กับ สหกรณ์ในราคาประกันโดยที่เกษตรกรจะต้องนำพริกไทยไปขายโดยเสียค่าขนส่งเอง ต้นทุน การผลิตพริกไทยเฉลี่ยเท่ากับ 12,520.72 บาทต่อไร่ต่อปี และรายได้ของเกษตรกร เฉลี่ยเท่ากับ 19,079.39 บาทต่อไร่ต่อปี ดังนั้นเกษตรกรจะมีรายได้จากการผลิตพริกไทย 6,548.67 บาทต่อไร่ต่อปี และผลการวิเคราะห์ฟังก์ชันการผลิตพริกไทยพบว่า จำนวน แรงงานที่ใช้ในไร่พริกไทย และจำนวนปุ๋ยทั้งหมดที่ใช้ในฤดูการผลิต เป็นปัจจัยที่มีต่อผลผลิต พริกไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และ 99 ตามลำดับ โดยมี ผลรวมของการใช้ปัจจัยอยู่ในช่วงที่ให้ผลตอบแทนต่อขนาดลดลง

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ 3 ประการคือ ประการที่หนึ่ง ปัญหาด้านการผลิต ได้แก่ ต้นพริกไทยเป็นโรคและตายง่าย ค่าปุ๋ยและค่ายาปราบศัตรูพืชมี ราคาแพง โรคและแมลงรบกวน วัชพืช เกษตรกรควรจะหาพันธุ์ใหม่ ๆ ที่ทนทานต่อโรค และแมลงสูง จากเกษตรกรอำเภอ เพื่อแก้ปัญหาพริกไทยเป็นโรคและตายได้ง่ายใช้ปุ๋ยสูตรที่ เหมาะสมกับกับพริกไทย ประการที่สองคือ ปัญหาสภาพทั่ว ๆ ไป ได้แก่ ขาดแคลนน้ำ ดินไม่สมบูรณ์ และควรหาแหล่งน้ำให้ตนเอง เพื่อให้มีน้ำใช้ได้เพียงพอตลอดฤดูแล้ง ประการที่สามปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ทางวิชาการโดยเฉพาะแรงงานที่จ้างมาเกษตรกร ควรจะอบรมก่อนที่จะเริ่มทำงาน และประการสุดท้ายคือปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ ราคา ผลผลิตไม่แน่นอน เกษตรกรควรจะสนใจข่าวสารทางด้านการตลาดเพื่อเกษตรกรจะได้ ทราบถึงสภาพ ความเป็นจริงของสถานการณ์ต่าง ๆ ของตลาดและการแทรกแซงราคาเพื่อ ใช้เป็นแนวทางการตัดสินใจผลิตและจำหน่ายผล ผลิตได้ดี

คำนิยม

ในการศึกษาและเรียบเรียงปัญหาพิเศษเรื่องนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษจนสำเร็จเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอาจารย์ วิเชษฐ์ มณีรัตน์ และอาจารย์รังสรรค์ โนชัย กรรมการปัญหาพิเศษ ซึ่งได้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้เขียนขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ คุณอา พี่ และน้อง ที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา และขอขอบคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ร่วมสถาบันที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาปัญหาพิเศษจนกระทั่งเสร็จได้ด้วยดี

เสาวลักษณ์ ตันต์เอกคุณ

พฤศจิกายน 2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1-6, 9-12, 15-23, 46-57

(1)

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(2)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
ตรวจเอกสาร	7
วิธีการศึกษา	9
สมการการผลิตและโมเดลการวิเคราะห์	10
บทที่ 2 สภาพการทั่ว ๆ ไปของการผลิตพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี	
สภาพทั่วไปของจังหวัดจันทบุรี	13
สภาพการผลิตพริกไทย	15
การตลาดพริกไทย	21
บทที่ 3 ผลการศึกษา	
สภาพทั่วไปของเกษตรกรในท้องที่ศึกษา	24
ต้นทุนและรายได้	48
การวิเคราะห์ฟังก์ชันการผลิต	51
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุป	54
ปัญหาและข้อเสนอแนะ	55
เอกสารอ้างอิง	57
ภาคผนวก	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ผลผลิตพริกไทยของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ	3
2. ปริมาณและมูลค่าพริกไทยส่งออก	4
3. เปรียบเทียบผลผลิตต่อไร่ของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ	5
4. เพศ	25
5. อายุ	25
6. ระดับการศึกษา	26
7. สถานภาพ	27
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	27
9. การใช้แรงงานในครัวเรือน	28
10. อาชีพเดิม	29
11. อาชีพหลัก	30
12. สาเหตุที่ทําไร่พริกไทย	30
13. ประสบการณ์ในการทําไร่พริกไทย	31
14. การถือครองที่ดิน	32
15. การเตรียมดิน	33
16. เนื้อที่เพาะปลูกพริกไทย	35
17. ประเภทของค้างที่ใช้	35
18. การใส่ปุ๋ย	36
19. การป้องกันและกำจัดพืช	37
20. วิธีการให้น้ำ	37
21. ระยะเวลาที่เริ่มปลูกจนเก็บเกี่ยว	38
22. จำนวนครั้งที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวเมล็ดพริกไทยต่อปี	39
23. ระยะเวลาของการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้ง	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24. จำนวนปีที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ทั้งหมด	40
25. วิธีการเก็บรักษา	41
26. ประเภทของพริกไทยที่จำหน่าย	41
27. การประกันราคาขั้นต่ำ	44
28. การจำหน่ายพริกไทยเมื่อราคาพริกไทยตกต่ำ	45
30. วิธีการจำหน่ายพริกไทย	45
29. ลักษณะการจำหน่ายพริกไทย	46
31. ปัญหาในการปลูกพริกไทย	47
32. ปัญหาในการจำหน่าย	48
33. ต้นทุนและรายได้จากการผลิตพริกไทย	49
33. ต้นทุนและรายได้จากการผลิตพริกไทย (ต่อ)	50

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ช่องทางการจำหน่ายพริกไทยจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภค	23
2. ขั้นตอนในการผลิตเมล็ดพริกไทยดำและเมล็ดพริกไทยขาว	42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหา

พริกไทยเป็นเครื่องเทศที่สำคัญชนิดหนึ่ง ที่ประชากรเกือบทั่วโลกใช้ในการประกอบอาหาร เช่น ใช้ปรุงรสชาติอาหาร ต้มกลิ่นอาหารที่ไม่ต้องการ เป็นต้น นอกจากนี้ในทางการแพทย์และเภสัชกรรมยังใช้พริกไทยในการประกอบยารักษาโรคอีกด้วย จากความสำคัญดังกล่าว พริกไทยจึงเป็นสินค้าที่ตลาดโลกต้องการแต่พริกไทยเป็นพืชเมืองร้อนที่สามารถปลูกได้เจริญงอกงามได้เพียงบางท้องที่ และเพียงบางประเทศเท่านั้น จึงทำให้ประเทศที่ปลูกพริกไทยได้สามารถปลูกพริกไทย เพื่อส่งเป็นสินค้าออกที่สำคัญของประเทศได้ เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย บราซิล และ มาดากาสการ์ เป็นต้น ซึ่งประเทศผู้ผลิตที่สำคัญสามารถผลิตพริกไทยได้จำนวน 125,003 เมตริกตัน ในปี 2526 และเพิ่มขึ้นเป็น 177,885 เมตริกตัน ในปี 2531 หรือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 7.31 ต่อปี โดยแต่ละปีจะมีผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 146,098 เมตริกตัน (ตารางที่ 1) ซึ่งในระยะนี้ (พ.ศ. 2526-2531) ประเทศผู้ผลิตที่สำคัญของโลกได้ประสบกับปัญหาความแห้งแล้ง หรือโรคระบาด ทำให้ผลผลิตลดลงและราคาพริกไทยในตลาดโลกสูงขึ้น ทำให้ประเทศไทยสามารถส่งออกพริกไทยได้มากขึ้น กล่าวคือในช่วงปี 2526-2531 ปริมาณการส่งออกเฉลี่ยประมาณปีละ 1,620 เมตริกตัน สำหรับปี 2532 ส่งออกได้ 2,076 เมตริกตัน มูลค่า 133.7 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 144.23 และ 66.70 ตามลำดับ (ตารางที่ 2) ทำให้ราคาพริกไทยในประเทศไทยสูงตามไปด้วย ส่งผลให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกมากในอัตราสูงถึงร้อยละ 38.07 ต่อปี ไม่เพียงประเทศไทยเท่านั้นที่ขยายการผลิตประเทศผู้ผลิตพริกไทยรายอื่น ๆ ก็มีการขยายการผลิตด้วยเช่นกันซึ่งองค์การอาหารและเกษตร ได้ประมาณปริมาณการผลิตและความต้องการพริกไทยโลกระหว่างปี 2528-2538 ว่าปริมาณการผลิตพริกไทยของโลกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 แต่ความต้องการบริโภคพริกไทยมีการขยายตัวเพียงร้อยละ 1.7 ทำให้ราคาพริกไทยในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ และเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งผลต่อราคาพริกไทยภายในประเทศด้วย ทำให้รายได้ของเกษตรกรเริ่มฟื้นแปรไป

ประเทศไทยมีภูมิอากาศเหมาะสมต่อการปลูกพริกไทยทั้งภาคใต้ซึ่ง ได้แก่ จังหวัดพังงา ชุมพร ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี และภาคตะวันออกได้แก่ จังหวัดจันทบุรีซึ่งเป็น จังหวัดที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดคือร้อยละ 90 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดและประสิทธิภาพการผลิตพริกไทยของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.25 ต่อปี โดยมีผลเฉลี่ยต่อไร่ 600 กิโลกรัมซึ่งประสิทธิภาพการผลิตพริกไทยของประเทศไทยอยู่ในระดับที่สูงกว่าประสิทธิภาพการผลิตของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญอื่น ๆ ค่อนข้างมาก (ตารางที่ 3) พริกไทยเป็นพืชเศรษฐกิจอย่างหนึ่งของจังหวัดจันทบุรี ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ของพ่อค้าคนกลาง ตัวเกษตรกร และผู้ใช้แรงงานต่าง ๆ รวมทั้งผู้ประกอบการขนส่ง และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งนี้รายได้จะขึ้นอยู่กับผลผลิตคือ ถ้าผลผลิตได้มากจะทำให้มีรายได้มากด้วยจึงทำให้เกษตรกรพยายามที่จะเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้ได้สูงสุด อย่างไรก็ตามเกษตรกรมักมีปัญหาในเรื่องของราคาพริกไทยไม่แน่นอน ซึ่งราคาจะต้องขึ้นกับราคาของตลาดโลก หากปีใดราคาพริกไทยสูง เกษตรกรจะเร่งขยายการผลิต ทำให้ราคาพริกไทยลดลง เนื่องจากปริมาณพริกไทยมากเกินความต้องการของตลาด เป็นเหตุให้เกษตรกรเกิดภาวะขาดทุนจากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจศึกษาถึงสภาวะการผลิตพริกไทยในปัจจุบันโดยเลือกศึกษาในจังหวัดจันทบุรีซึ่งเป็นจังหวัดที่ให้ผลผลิตสูงสุด

ตารางที่ 1 . ผลผลิตพริกไทยของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ

ประเทศ	ปี พ.ศ.					
	2526	2527	2528	2529	2530	2531
บราซิล	29,260	35,282	30,500	26,000	27,000	33,000
อินเดีย	23,040	20,600	55,000	65,000	45,000	60,000
อินโดนีเซีย	39,555	41,236	41,000	37,000	36,000	47,000
มาเลเซีย	23,404	16,501	16,000	15,500	14,000	20,000
มาดากาสการ์	2,390	2,610	2,800	2,880	3,000	3,500
ศรีลังกา	1,505	2,592	1,677	1,816	2,514	3,107
ไทย	5,849	7,117	7,668	7,572	9,736	11,278
รวม	125,003	126,038	154,645	155,768	137,250	177,885

ที่มา : (IPC Statistic Year book 1987,1988)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ปริมาณและมูลค่าพริกไทยส่งออก

ปี พ.ศ.	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)
2526	1,014,683	31.962
2527	2,326,069	121.752
2528	1,785,300	139.258
2529	1,815,823	213.786
2530	1,477,243	173.837
2531	850,603	80.236
2532	2,076,910	133.763
2533	4,024,257	165.332

ที่มา : (กรมศุลกากร, 2526-2533)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลผลิตต่อไร่ของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ

หน่วย : กิโลกรัมต่อไร่

ปี พ.ศ.	บราซิล	อินเดีย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ไทย
2522	211	40	70	477	511
2523	226	40	84	342	379
2524	234	43	80	288	644
2525	183	42	78	319	614
2526	184	41	80	329	478
2527	276	30	82	252	511
2528	256	31	82	239	512
2529	253	43	74	471	805
2530	246	38	72	292	861
2531	251	61	84	320	682
เฉลี่ย	232	41	79	333	600

ที่มา : (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2533-2534)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่ว ๆ ไปของการผลิตและการตลาดพริกไทยของเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการผลิตพริกไทยของเกษตรกร ได้แก่ จำนวนแรงงานที่ใช้ในไร่พริกไทย และจำนวนปุ๋ยทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการผลิตพริกไทยของ เกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพทั่ว ๆ ไปของการผลิตและการตลาดพริกไทย ในจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ การปลูกพริกไทย พันธุ์พริกไทย การเตรียมดิน การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการจำหน่ายพริกไทย
2. เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการเลือกใช้ปัจจัยอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับภาวะการผลิตการตลาด การใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ปัญหาและอุปสรรคของการผลิตพริกไทย โดยเลือกศึกษาในเขตจังหวัดจันทบุรี เป็นพื้นที่ในการศึกษา และศึกษาเฉพาะปีการผลิต 2534/2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจเอกสาร

เวียน คิลาย้อย (2529) ศึกษาเรื่องพริกไทย สรุปได้ว่า พริกไทยเป็นเครื่องเทศชนิดหนึ่ง ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจแต่การปลูกพริกไทยยังถูกจำกัดในวงแคบ ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง แต่ต้องมีการระบายน้ำดี อากาศร้อนชื้นปริมาณน้ำฝนอย่างน้อย 1,500 มิลลิเมตรต่อปี แหล่งที่เหมาะสมที่จะปลูกพริกไทยคือจังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 10,000 ไร่ พันธุ์ที่ปลูกกันในประเทศไทยมีหลายพันธุ์คือ พันธุ์จันทบุรีซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดจันทบุรี พันธุ์ปะเหลียน พันธุ์พื้นเมืองกระบี่ พันธุ์มาเลเซีย พันธุ์ไบบาย พันธุ์ซาราวัค และพันธุ์ศรีลังกา โดยพริกไทยจะเริ่มเก็บได้หลังจากปลูก 2 ปี ผลผลิตจะค่อย ๆ สูงขึ้นจนปีที่ 4 จะเก็บเมล็ดพริกไทยสดได้ต้นละ 2 กิโลกรัมและเกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวได้นานกว่า 10 ปี

นิรนาม (2529) ได้สรุปไว้ในสรุปข่าวธุรกิจ กล่าวถึงต้นทุนการผลิตพริกไทยว่า ต้นทุนการผลิตพริกไทยของเกษตรกรในภาคตะวันออกแบ่งเป็น 2 ช่วงการเพาะปลูก ช่วงแรก หรือปีแรกของการเพาะปลูกต้นทุนประมาณไร่ละ 75,000 บาท ในจำนวนนี้ประมาณร้อยละ 75 หรือประมาณ 60,000 บาท เป็นค่าค้างพริกไทย และเป็นค่าพันธุ์พริกไทยประมาณ 15,000 บาท และในช่วงที่ 2 เป็นช่วงที่เกษตรกรขายพริกไทยได้ เกษตรกรจะเสียค่าใช้จ่ายประมาณไร่ละ 10,000-20,000 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็น ค่าปุ๋ย ยาฆ่าแมลงและค่าเก็บเกี่ยว

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (2530) ได้ศึกษาเรื่องศักยภาพการส่งออกพืชสมุนไพรและเครื่องเทศ สรุปได้ว่า พืชสมุนไพรและเครื่องเทศจัดเป็นสินค้าที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง ในด้านการค้าระหว่างประเทศ โดยเครื่องเทศจะถูกนำมาใช้เพื่อการปรุงอาหารบริโภค ซึ่งเครื่องเทศหลายชนิดก็มีสรรพคุณในการรักษาโรคเช่นกัน แต่นิยมใช้บริโภคในลักษณะของเครื่องปรุงอาหารอย่างแพร่หลาย ทำให้มีการผลิตเป็นการค้าเช่นพริกไทย ชิง เป็นต้น

สังเกตจากแนวโน้มการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 44,456 เมตริกตัน มูลค่า 379.9 ล้านบาท เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น มิใช่ผูกขาดให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปี 2526 มาเป็น 44,339 เมตริกตัน มูลค่า 615.25 ล้านบาท ในปี 2530 เนื่องจากตลาดต่างประเทศได้ให้ความสนใจในสมุนไพรมากขึ้น

อัญชลี รัตนวิจิตร (2530) ได้ศึกษาเรื่องราคาพริกไทย สรุปได้ว่า ราคาพริกไทยขณะที่เกษตรกรขายได้ในปี 2529 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 94.12 บาท เทียบกับราคา กิโลกรัมละ 71.52 บาทของปีก่อน ราคาสูงขึ้นร้อยละ 31.60 ราคาพริกไทยขาวชนิดดีที่เกษตรกรขายได้ในปี 2529 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 148.44 บาท เทียบกับราคา กิโลกรัมละ 105.52 บาทของปีก่อนราคาสูงขึ้นร้อยละ 40.67 ราคาพริกไทยขาวชนิดดีขายส่ง ณ ตลาดกรุงเทพมหานครในปี 2529 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 98.61 บาท เทียบกับราคา กิโลกรัมละ 77.91 บาท ของปีก่อน ราคาสูงขึ้นร้อยละ 26 ราคาพริกไทยขาวชนิดดีขายส่ง ณ ตลาดกรุงเทพฯ ในปี 2529 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 157.33 บาทเทียบกับราคา กิโลกรัมละ 113.99 ของปีก่อน ราคาสูงขึ้นร้อยละ 38.00

ฉัตรชัย เลื่อนประเสริฐ (2533) กล่าวว่า ผลผลิตพริกไทยของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดจาก 2,679 เมตริกตัน ในปี 2525/26 มาเป็นปริมาณ 13,000 เมตริกตัน ซึ่งมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 30.11 ต่อปี เนื่องจากมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกอย่างรวดเร็ว เพราะเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงติดต่อกันหลายปีเมื่อเทียบกับพืชชนิดอื่น ๆ สำหรับในฤดูการผลิตปี 2532/33 คาดว่าจะมีผลผลิตพริกไทยไม่ต่ำกว่า 20,000 เมตริกตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าประมาณร้อยละ 53.48 เนื่องจากราคาพริกไทยอยู่ในระดับสูงมากติดต่อกันหลายปี จึงจูงใจให้เกษตรกรขยายการผลิตการปลูกเพิ่มขึ้นมากดังกล่าวแล้ว และผลผลิตได้เริ่มทยอยออกสู่ตลาดในฤดูการเก็บเกี่ยวนี้ ซึ่งโดยปกติแล้วพริกไทยจะเริ่มให้ผลผลิตหลังจากปลูกแล้วประมาณ 2 ปี

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็นข้อมูล 2 ประเภท คือ

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทย ในเขตจังหวัดจันทบุรี จำนวน 60 ราย โดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สภาพพื้นฐานทั่ว ๆ ไปของเกษตรกร

ส่วนที่ 2 ภาวะการผลิต วิธีการผลิต และเก็บเกี่ยวพริกไทย

ส่วนที่ 3 ต้นทุนการผลิตพริกไทย ปีพ.ศ.2534/35

ส่วนที่ 4 รายได้และการจำหน่ายพริกไทย

ส่วนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตพริกไทย

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมจากบทความทางวิชาการ รายงานผลการศึกษา วิทยานิพนธ์และเอกสารต่าง ๆ ซึ่งได้จากการค้นคว้าจาก หอสมุดแห่งชาติ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กรมศุลกากร และจากส่วนราชการและเอกชนที่ได้รวบรวมไว้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Discriptive method) เพื่อให้ทราบถึงสภาพพื้นฐาน สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม ลักษณะการผลิตโดยทั่วไปของเกษตรกรผู้ผลิตพริกไทยในจังหวัดจันทบุรีซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาค่าร้อยละประกอบตาราง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิต และผลผลิตของเกษตรกรผู้ผลิตพริกไทย โดยใช้สมการแบบ Cobb-Douglas ซึ่งมีรูปแบบดังนี้

$$Y = A X_1^{b_1} \cdot X_2^{b_2}$$

โดยที่

Y = ผลผลิตพริกไทย มีหน่วยเป็นกิโลกรัม

X_1 = จำนวนแรงงานทั้งหมดที่ใช้ มีหน่วยเป็นคน

X_2 = ปริมาณปุ๋ยที่ใช้ในการผลิต มีหน่วยเป็นกิโลกรัม

b_1, b_2 = ค่าสัมประสิทธิ์ของ X_1, X_2

A = ค่าคงที่ (Constant)

สมการการผลิตและโมเดลการวิเคราะห์

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการผลิตต่าง ๆ กับผลผลิตซึ่งจำนวนผลผลิตจะแตกต่างกันไปตามจำนวนปัจจัยที่ใช้ในการผลิต ที่ต้องการผลผลิตออกมานั้นไม่สามารถใช้ปัจจัยเพียงปัจจัยเดียวมาผลิตผลผลิตได้ตามต้องการ อย่างไรก็ตามผลของการใช้ปัจจัยการผลิตชนิดหนึ่ง ๆ อาจจะมีประโยชน์ออกมาได้โดยกำหนดให้ปัจจัยการผลิตอื่น ๆ คงที่อยู่ระดับหนึ่ง และให้ปัจจัยอีกชนิดหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป ความสัมพันธ์ดังกล่าวเรียกว่า สมการการผลิต (Production Function) ซึ่งแสดงในรูปสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$Y = f (X_1, X_2, \dots, X_n / X_{n+1}, \dots, X_m)$$

โดยที่ Y เป็นจำนวนผลผลิต

X_1, X_2, \dots, X_n เป็นปัจจัยการผลิตผันแปร

X_{n+1}, \dots, X_m เป็นปัจจัยการผลิตคงที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

n	เป็นจำนวนปัจจัยการผลิตผันแปร
m	เป็นจำนวนปัจจัยการผลิตทั้งหมด

รูปแบบสมการการผลิตมีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบที่มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรง และไม่เป็นเส้นตรง แต่ในการศึกษาครั้งนี้ใช้สมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas เพราะเหมาะสมกับการวิเคราะห์ สามารถเปลี่ยนเป็นสมการเส้นตรงในรูปของ logarithm ได้ ซึ่งสะดวกในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ได้ง่ายและรวดเร็ว

สมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas สามารถเปลี่ยนเป็นสมการเส้นตรงในรูปของ Natural logarithm ดังนี้

$$\ln Y = \ln A + b_i \ln X_i$$

จากรูปแบบเดิมคือ $Y = AX_i^{b_i}$

ข้อดีของสมการ Cobb-Douglas

1. เป็นสมการที่สามารถเปลี่ยนเป็นสมการเส้นตรงในรูปของ logarithm ได้ซึ่งสะดวกในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ได้ง่าย

2. ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้เป็นการแสดงถึงความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดโดยตรง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการใช้ปัจจัยการผลิตนั้น ๆ ได้

3. ผลรวมของค่าสัมประสิทธิ์ หรือผลรวมของค่าความยืดหยุ่นการผลิตของ

ปัจจัยทั้งหมดจะแสดงถึงผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตของปัจจัยทั้งหมด ซึ่งเป็นประโยชน์ในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตัดสินใจในการผลิตของผู้ผลิต ผลตอบแทนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

ก. $b_{x_i} > 1$ แสดงว่าการผลิตอยู่ในระยะผลตอบแทนต่อขนาดเพิ่มขึ้น (Increasing returns to scale) นั่นคือถ้าใช้ปัจจัย X_i เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากัน เช่น 1 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตที่ได้รับจะเพิ่มมากขึ้นกว่า 1 เปอร์เซ็นต์

ข. $b_{x_i} = 1$ แสดงว่าผลผลิตอยู่ในระยะผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ (Constant returns to scale) นั่นคือถ้าใช้ปัจจัยการผลิต X_i เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากัน เช่น 1 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตที่ได้รับเพิ่มก็จะเท่ากับ 1 เปอร์เซ็นต์

ค. $b_{x_i} < 1$ แสดงว่าการผลิตอยู่ในระยะผลตอบแทนต่อขนาดลดลง (Decreasing returns to scale) นั่นคือถ้าใช้ปัจจัยการผลิต X_i เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากัน เช่น 1 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตที่ได้รับจะน้อยกว่า 1 เปอร์เซ็นต์

ข้อจำกัดของสมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas

1. ข้อมูลของปัจจัยผันแปรอิสระในบางตัวอาจมีค่าเท่ากับศูนย์ไม่ได้ เมื่อต้องการจะกะประมาณสมการการผลิต ทั้งนี้เพราะสมการแบบนี้อยู่ในรูปของผลคูณ แต่สภาพความเป็นจริงพบว่าตัวแปรบางตัวมีค่าเท่ากับศูนย์

2. ไม่สามารถจะคำนวณหาจุดสูงสุดของผลผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดได้ทั้งนี้ เพราะคุณสมบัติบางประการทางคณิตศาสตร์ของสมการ Cobb-Douglas ที่ไม่มีจุดสูงสุดนั่นเอง

บทที่ 2

สภาพทั่วไปของการการผลิตพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี

สภาพทั่วไปของจังหวัดจันทบุรี

ลักษณะภูมิศาสตร์และภูมิประเทศ

จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ห่างจาก กรุงเทพมหานครตามระยะทางหลวงแผ่นดินสายสุขุมวิท ประมาณ 330 กิโลเมตร ตัวเมือง อันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดอยู่ห่างจากฝั่งทะเลประมาณ 12 กิโลเมตร เนื้อที่ทั้งจังหวัด มีประมาณ 6,052 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,782,605 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี
- ทิศใต้ จรดอ่าวไทย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดตราด และประเทศกัมพูชา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดระยอง

ภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขา ป่า และที่เนินสูงเป็นส่วนใหญ่ พื้นที่ราบมีน้อยตามป่า และภูเขาไม่มียื่นต้นต่าง ๆ ได้แก่ ไม้ตะเคียน ไม้มะค่า ไม้ตะแบก ไม้ชิงชัน ไม้ยาง ไม้แดง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีไม้จำพวกไม้หอมและเครื่องเทศต่าง ๆ ผนตกชุกประมาณ 5-6 เดือน ระหว่างเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม พื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะแก่การเกษตรกรรม เช่น ไร่สวนยางพารา สวนผลไม้ และพืชไร่ต่าง ๆ ภูเขาที่สำคัญได้แก่ เขาสระบาบ และมีน้ำตกหลายแห่ง เช่น น้ำตกพลิ้ว น้ำตกคลองนารายณ์ น้ำตกตรองนอง น้ำตกมาบไพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอ่าวและหาดทรายที่เหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจหลายแห่ง เช่น คู้งวิมาน แหลมเสด็จ เป็นต้น มีเกาะเล็ก ๆ หลายแห่งได้แก่ เกาะจุฬา เกาะเบริด ซึ่งมีประชาชนตั้งบ้านเรือน และประกอบอาชีพทำไร่ทำสวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปกครอง

จังหวัดจันทบุรีได้แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 6 อำเภอ 61 ตำบล และ 527 หมู่บ้าน โดยแยกเป็น

อำเภอเมืองจันทบุรี	มี 11 ตำบล	91 หมู่บ้าน
อำเภอท่าใหม่	มี 20 ตำบล	170 หมู่บ้าน
อำเภอโป่งน้ำร้อน	มี 5 ตำบล	46 หมู่บ้าน
อำเภอขลุง	มี 11 ตำบล	76 หมู่บ้าน
อำเภอมะขาม	มี 7 ตำบล	81 หมู่บ้าน
อำเภอแหลมสิงห์	มี 7 ตำบล	63 หมู่บ้าน

เศรษฐกิจ

ฐานะทางเศรษฐกิจนับว่าอยู่ในระดับสูง ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นหลัก ฐานมั่นคง อาชีพที่สำคัญได้แก่ การทำพลอย ทำสวนผลไม้ ทำสวนยางพารา ทำสวนพริก ไทย การประมงน้ำเค็ม ทอเสื่อกก และเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ทอจากกก อาชีพเหล่านี้ให้ผลผลิตที่ทำชื่อเสียงให้จังหวัดและเป็นที่ยู้งักกันทั่วไป สินค้าพื้นเมืองที่สำคัญได้แก่

เครื่องประดับ อัญมณีที่มีค่าซึ่งขุดจากจังหวัดจันทบุรี ทราย ประเทศกัมพูชา ศรีลังกา และออสเตรเลีย ได้นำมาเจียรไนและจำหน่ายในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้แก่ โกเมน ไพลิน สามสี บุศราคัม มรกต และทับทิมสยาม (พลอยแดง)

สิ่งทอจากกก ได้แก่ เสื่อกก หรือเสื่อจันทบูรณ์ ซึ่งมีชื่อเสียงมาแต่ดั้งเดิมนอกจากนี้ยังมีสิ่งประดิษฐ์กรรมเครื่องประดับและเครื่องใช้ที่ทำจากกก เช่น ชุดรองจาน ที่ใส่จดหมาย กระเป๋า และหมวก เป็นต้น

ผลไม้ มีหลายชนิดได้แก่ เงาะ ทุเรียน ลางสาด ส้ม น้อยหน้า สับปะรด

เครื่องเทศ ที่สำคัญได้แก่ พริกไทย

การเกษตรกรรม

เนื้อที่ และ สภาพดินฟ้าอากาศ โดยทั่วไปของจังหวัดจันทบุรี เหมาะแก่การเพาะปลูก พืชที่ปลูกได้แก่ เงาะ ทุเรียน มังคุด ลางสาด ส้มเขียวหวาน พริกไทย และระกำ เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และทำชื่อเสียงให้แก่จังหวัดอย่างมาก

สภาพการเกษตรกรรมทั่วไปอยู่ในลักษณะเกษตรกรรมก้าวหน้า มีการใช้เครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ ใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ตลอดจนใช้สารฮอร์โมนช่วยเพิ่มผลผลิต มีการพัฒนาและปรับปรุงให้ทันต่อวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ

สภาพการผลิตพริกไทย

พริกไทย (Pepper) แหล่งกำเนิดเดิมอยู่ในประเทศอินเดีย เป็นพืชตระกูลเดียวกับขมิ้นชัน ข่าพลู สะค้าน และพลู เป็นพืชยืนต้น มีกิ่งก้านสาขามาก ลำต้นไม่สามารถยืนได้โดยลำพัง ต้องมีที่ยึดเกาะเรียกว่า "ค้าง" ลักษณะดอกเป็นช่อยาว ช่อดอกแต่ละช่อมีความยาวตั้งแต่ 7-13 ซม. ให้ผลผลิตสูงสุดเมื่ออายุ 5-8 ปี

การปลูกพริกไทย

พริกไทยเป็นพืชที่ชอบดินร่วนซุยมีอินทรีย์วัตถุมาก ระดับน้ำใต้ดินต่ำ มีการระบายน้ำดี เวลาฝนตกน้ำไม่ขัง มีแหล่งน้ำและสามารถจัดหาน้ำมารดได้ในฤดูแล้ง พริกไทยเป็นพืชที่ชอบอากาศร้อนชื้น อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 25-40 องศาเซลเซียสสภาพดินฟ้าอากาศที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพริกไทยคือภาคตะวันออก และภาคใต้

ภาคตะวันออก เป็นแหล่งผลิตพริกไทยแหล่งใหญ่ที่สำคัญที่สุดของไทย โดยเฉพาะจังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ปลูกพริกไทยถึงประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่เพาะปลูกพริกไทยทั้งประเทศ อำเภอที่มีการเพาะปลูกมากที่สุด คืออำเภอท่าใหม่ โดยมีพื้นที่เพาะปลูกคิด

เป็นร้อยละ 99 ของพื้นที่เพาะปลูกพริกไทยทั้งจังหวัด ส่วนในจังหวัดอื่น ๆ ในภาคนี้ที่มีการ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปลูกพริกไทย ได้แก่ ระยอง ตรานด ฉะเชิงเทรา นครนายก และปราจีนบุรี แต่มีปลูกเพียงเล็กน้อย

ภาคใต้ เป็นแหล่งปลูกพริกไทยที่มีความสำคัญอันดับรองลงมา พื้นที่เพาะปลูกพริกไทยในภาคใต้มีอยู่เกือบร้อยละ 20 ของพื้นที่เพาะปลูกพริกไทยทั่วประเทศ โดยมีการปลูกกระจายอยู่หลายจังหวัด ได้แก่ ตรัง ชุมพร กระบี่ พังงา ภูเก็ต ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช

พันธุ์พริกไทย

ปัจจุบันกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ได้รวบรวมพันธุ์พริกไทยที่มีคุณภาพดีจากที่ต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศมาทดลองหาพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในภาคต่าง ๆ ของไทย รวม 6 พันธุ์ คือ

พันธุ์จันทบุรี เป็นพันธุ์ดั้งเดิมของจังหวัดจันทบุรี ช่อดอกสั้น เมล็ดถี่ เมล็ดใหญ่กว่าพริกไทยพันธุ์อื่น ทรงพุ่มเล็กไม่ทึบนัก ให้ผลผลิตปานกลาง มีความต้านทานต่อโรคน้อยมาก แต่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค เพราะมีเมล็ดใหญ่

พันธุ์ปะเหลียน เป็นพันธุ์ดั้งเดิมของอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ใบสั้นกว่าพันธุ์จันทบุรี ช่อดอกสั้นและกิ่งสั้น การแตกยอดและกิ่งมีมาก ช่อดอกสั้นมีความยาวประมาณ 7-10 เซนติเมตร น้ำหนักเมล็ดต่อปริมาตรมาก ให้ผลผลิตค่อนข้างสูงแต่น้อยกว่าพันธุ์ชาราวัด มีความต้านทานโรครากเน่าพอสมควร และมีความทนทานต่อไส้เดือนฝอยเป็นอย่างดี

พันธุ์พื้นเมืองกระบี่ ลักษณะคล้ายคลึงกับพันธุ์ปะเหลียนมากแต่แตกยอดน้อยกว่าและทรงพุ่มโปร่งกว่าพันธุ์ปะเหลียน ขนาดและน้ำหนักเมล็ดใกล้เคียงกับพันธุ์ปะเหลียน ผลผลิตปานกลาง ไม่ทนทานต่อโรครากเน่า

พันธุ์ไບยาว สามารถขึ้นได้ดีในดินที่ไม่ค่อยดี ผลผลิตต่ำแต่มีความต้านทานโรคและแมลงดีกว่าพันธุ์อื่น เป็นพันธุ์ที่เหมาะสมจะทำเป็นพ่อและแม่พันธุ์เพื่อหาพันธุ์ใหม่

พันธุ์มาเลเซีย เป็นพันธุ์ที่ได้จากประเทศมาเลเซีย ช่อดอกยาวประมาณ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8 - 11 เซนติเมตร เมล็ดใหญ่กว่าพันธุ์ปะเหลียน พันธุ์พื้นเมืองกระบี่และพันธุ์ซาราวัค แต่มีขนาดเมล็ดใกล้เคียงกับพันธุ์จันทบุรี มีความต้านทานโรคพมประมาณีให้ผลผลิตค่อนข้างสูงและให้ผลตอบสนองต่อบุ๋ยดีมาก

พันธุ์ซาราวัคหรือพันธุ์คุชชิง คือพันธุ์ที่ชาวสวนพริกไทยอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เรียกว่าพันธุ์มาเลเซีย ซึ่งชื่อทั้งหมดเป็นพันธุ์เดียวกัน ช่อดอกยาวประมาณ 9-13 เซนติเมตร ขนาดเมล็ดเท่ากับพันธุ์ปะเหลียนและพันธุ์พื้นเมืองกระบี่ มีความทนทานต่อโรครากเน่าดีกว่าพันธุ์จันทบุรี เจริญเติบโตเร็ว ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์อื่น ๆ ให้ผลผลิตประมาณไร่ละ 2,800 - 3,200 กิโลกรัม (เมล็ดสด) บางต้นให้ผลผลิตสูงถึง 12 กิโลกรัมต่อบี (เมล็ดสด) พันธุ์นี้จะให้ผลผลิตสูงสุดเมื่ออายุ 5-8 ปี และจะให้ผลผลิตสูงติดต่อกันไปจนกระทั่งอายุ 12 ปี หลังจากนั้นผลผลิตจะลดลง

การเตรียมดิน

การทำสวนพริกไทยนั้นอาจทำได้ทั้งในพื้นที่ที่เคยปลูกพืชอื่นหรือพริกไทยมาก่อนแล้วหรือถ้าเป็นป่าเปิดใหม่ก็จะให้ผลดีกว่า หากเป็นป่าใหม่หลังจากหักร้างถางพงหรือตัดฟันไม้ป่าหมดแล้ว ต้องขุดตอไม้ กีบกิ่ง ไม้และแขนง ไม้ออกให้หมด แล้วจึงขุดกลับหน้าดินหรือจะใช้รถแทรกเตอร์ไถกลับหน้าดินประมาณ 1-2 ครั้ง การไถแต่ละครั้งควรทิ้งระยะห่างประมาณ 15 วัน เพื่อให้ดินชั้นล่างได้มีโอกาสตากแดด เป็นการกำจัดวัชพืชและเชื้อโรคในดิน หลังจากนั้นจึงปรับหน้าดินให้เรียบโดยแรงคน หรือจะใช้วิธีไถพรวนหรือคราดโดยรถแทรกเตอร์ก็ได้แล้วใช้ไม้ปักระยะไว้เพื่อทำแนวสำหรับปักค้างและขุดหลุมปลูกต่อไป

การจัดระยะปลูก

หลังจากการเตรียมดินเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะทำการปักค้างและปลูกพริกไทย ต้องจัดระยะการปลูกให้ถูกต้องเสียก่อน โดยใช้ระยะการปลูกที่เหมาะสมไม่ควรห่างหรือชิดจนเกินไป เพราะถ้าระยะการปลูกห่างเกินไปจะทำให้ปลูกพริกไทยได้น้อยค้าง เป็นการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงหรือทำซ้ำโดยไม่แจ้งชื่อเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสียเนื้อที่โดยเปล่าประโยชน์ หากระยะเวลาการปลูกชิดจนเกินไปจะทำให้ต้นพริกไทยเบียดชิดกัน และไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร อีกทั้งการดูแลรักษาทำได้ยาก ทำให้เกิดโรคได้ง่าย ระยะเวลาการปลูกทั่ว ๆ ไปที่นิยมปลูกกันทั่วประเทศใช้ระยะเวลาการปลูก 2 x 2 เมตร (ระยะห่างระหว่างต้น 2 เมตร และห่างระหว่างแถว 2 เมตร) ในเนื้อที่ 1 ไร่ จะปลูกพริกไทยได้ประมาณ 400 ค้าง เมื่อวัดระยะเวลาการปลูกตามระยะที่ต้องการแล้วจึงใช้กิ่ง ไม้หรือไม้ไผ่ปักระยะที่วัดไว้ เพื่อเป็นที่หมายในการปักค้ำและปลูกต้นพริกไทยต่อไป

การปักค้ำพริกไทย

การปักค้ำพริกไทยทำได้โดย การขุดหลุมปักค้ำตามระยะเวลาการปลูกที่วัดไว้ขนาดหลุมที่ขุดต้องกว้างพอที่ค้ำจะปักลงได้และลึกประมาณ 50 เซนติเมตร ให้นำค้ำที่เตรียมไว้ปักลงในดิน เสร็จให้เป็นแนวเป็นแนวตามระยะเวลาการปลูกที่วางไว้ กลบดินที่โคนค้ำให้แน่น

วิธีการปลูกพริกไทย

ชาวสวนพริกไทยในจังหวัดจันทบุรีนิยมปลูกพริกไทยในเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ซึ่งเป็นระยะเวลาที่อากาศไม่ร้อนจัดเหมาะแก่การปลูกพริกไทย ก่อนจะนำยอดพันธุ์พริกไทยลงปลูกต้องขุดหลุมปลูกโดยขุดห่างจากค้ำพริกไทยประมาณ 6 นิ้ว ทั้งทางด้านเหนือและด้านใต้ของค้ำ ด้านละ 1 หลุม (ค้ำละ 2 หลุม) ให้มีขนาดกว้าง ยาว และลึกเท่ากับ 30 x 40 x 40 เซนติเมตร ควรใช้ปุ๋ยหรือคอกฟอสเฟตใส่กันหลุม ๆ ละประมาณ 1/4 กระป๋องนม ใส่ลงในหลุมจนเหลือระยะห่างจากปากหลุมประมาณ 6-8 นิ้ว แล้วจึงนำยอดพันธุ์พริกไทยที่ชำไว้ลงปลูกโดยหันทางด้านที่มีรากหรือดินตุ๊กแกออกนอกค้ำ เพื่อให้รากที่แตกใหม่เดินสะดวก แล้วกลบดินให้แน่นพอประมาณ เมื่อปลูกเสร็จต้องรดน้ำให้ชุ่ม หากสุกพรางแสงแดดบังให้ต้นพริกไทยที่ปลูกใหม่ โดยใช้กิ่ง ไม้ที่มีใบมาก ๆ เช่น ใบเสมีดหรือใบปรังปักล้อมต้นพริกไทย แต่ไม่ควรให้ที่มากเกินไป ควรเปิดช่องว่างไว้สำหรับน้ำค้าง น้ำฝน แสงสว่าง และอากาศจะได้เข้าถึง เมื่อต้นพริกไทยตั้งตัวได้แล้วจึงค่อยถอนใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พรางแสงแดดออก การรดน้ำต้องทำทุกวันจนกว่าต้นพริกไทยจะเจริญเติบโตและแข็งแรง ในระยะเริ่มปลูกนี้ต้องหมั่นตรวจดูไม่ให้วัสดุพรางแสงแดดหักหรือล้มทับต้นพริกไทย โดยเฉพาะยอดพริกไทยที่แตกยอดใหม่จะทำห้อยอดหักเสียหาย

การดูแลรักษา

การกำจัดวัชพืชในสวนพริกไทย ไม่ควรใช้ยาปราบวัชพืชหรือฉาดด้วยจอบ เพราะจะทำลายรากพริกไทย การกำจัดควรใช้แรงคนขุดหรือถอนทิ้ง โดยเฉพาะวัชพืชที่อยู่รอบโคนพริกไทยในรัศมี 50 เซนติเมตร ควรกำจัดให้หมด เพราะรากของพริกไทยจะกระจายหาอาหารอยู่ตามผิวดิน หากปล่อยวัชพืชไว้จะแย่งอาหารของต้นพริกไทยได้ การกำจัดวัชพืชในสวนพริกไทยจึงจำเป็นต้องปฏิบัติโดยสม่ำเสมอตลอดปี

การพูนดินและคลุมโคน เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับพริกไทย เพราะช่วยให้รากที่แผ่กระจายอยู่บริเวณผิวดินชอบชื้นหาอาหารได้สะดวกขึ้น ทำให้ค้างพริกไทยแน่นแข็งแรง ไม่โยกคลอน ควรทำการพูนดินและคลุมโคนอย่างน้อยปีละครั้ง

การใส่ปุ๋ย ควรใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีควบคู่กันไป การใส่ปุ๋ยคอกจะทำพร้อมกับการพูนดินโดยนำปุ๋ยคอกผสมกับดินในอัตราส่วน 1 : 2 คลุกเคล้าให้เข้ากันโรยรอบโคนค้าง ๆ ละ 1-2 บั้งก็ สำหรับปุ๋ยเคมีจะใช้เพื่อเร่งการเจริญเติบโตให้ออกดอกติดผลเพิ่มขึ้น

การป้องกันกำจัดแมลงและโรคพริกไทย แมลงและโรคที่ก่อความเสียหายแก่ต้นพริกไทยมีอยู่หลายชนิด แต่ละชนิดทำให้ต้นพริกไทยมีลักษณะอาการที่แตกต่างกัน จึงต้องทำการป้องกันและกำจัดดังนี้

- ปลวก จะกัดกินรากและค้างพริกไทยทำให้หักโค่น ระวังว่าปกติสามารถกำจัดได้โดยใช้ยาดีลตรินและเซลส์โดรต์ ราดลงตามทางเดินของปลวกและตามรังก่อนปลูกพริกไทยต้องขุดต่อไม้ให้หมด เพราะต่อไม้เป็นอาหารของปลวกซึ่งจะนำปลวกมาเกาะกินค้างพริกไทยได้

- หนอนคืบ จะทำลายเถาและใบพริกไทยโดยกัดกินใบอ่อน บางชนิด กัดกินยอดอ่อนและปลีอ่อน ทำให้เมล็ดพริกไทยหล่นเสียหาย วิธีกำจัดให้ใช้ยากำจัดหนอน ที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป เช่น เซพวิน 85 ฉีดทุก ๆ 7 วันถ้าหากกระบาดมากอาจ ใช้ยาอโซทริน

- เพลี้ยแป้ง เป็นแมลงที่ใช้ปากดูดกินน้ำเลี้ยงตามใบและดอกตัวสีขาว คล้ายแป้ง จับอยู่ใต้ใบ เป็นกระจุกทำให้พริกไทยไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร หากปล่อยทิ้งไว้จะ ระบาดรวดเร็วและทำความเสียหายเป็นอย่างมาก ยาที่ใช้กำจัดได้ผลดี คือ มาลาไทออน พาราไทออน

- โรครากเน่า โรคนี้เกิดจากเชื้อไฟทอปทอรา โดยเชื้อนี้จะทำลาย รากผอมและลุกลามไปยังส่วนต่าง ๆ ของต้นพริกไทยที่อยู่ใต้ระดับผิวดิน และขยายไปจนถึง บนระดับผิวดิน ส่วนที่ถูกทำลายจะเน่ามีสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลดำ และมีกลิ่นเหม็นเน่า อาการของโรคนี้จะทำให้ใบพริกไทยเหลืองและร่วงหล่นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังทำให้ ข้อและปลีองตามลำต้นของพริกไทย ตลอดจนช่อดอกพริกไทยร่วงหล่นได้ง่าย หากโรคนี้เกิด ขึ้นตรงส่วนรากของต้นพริกไทยที่มีอายุน้อยแล้วจะตายภายใน 1-2 เดือน สำหรับต้นพริก ไทยที่มีอายุมากในระยะแรกผลผลิตจะลดลงมาก โรคนี้สามารถป้องกันได้โดยใช้ยอดพันธุ์ที่ แข็งแรงและปราศจากโรคปลูกในพื้นที่ที่มีการระบายน้ำดี น้ำไม่ขัง ควรตัดแต่งกิ่งหรือ แขนงตามบริเวณโคนต้นออกให้โปร่ง เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก หากพบว่าพริกไทยต้น ใดเป็นโรคต้องรีบขุดต้นรวมทั้งรากออกให้หมด และนำไปเผาทำลายทิ้ง สำหรับ พริกไทยต่างอื่น ๆ ควรป้องกันโรคนี้โดยราดยาแคปตาโฟลปีละ 2 ครั้งคือต้นฤดูฝนและ ปลายฤดูฝน

- โรครากเน่า เป็นโรคที่เกิดจากไส้เดือนฝอย ตรงส่วนของรากที่เชื้อ ไส้เดือนฝอยเข้าไปนั้นจะเกิดเป็นบวมขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน ตรวจพบได้โดยการขุดราก ออกดู นอกจากนี้ยังแสดงอาการของโรคนี้ออกทางใบ ใบจะเปลี่ยนจากสีเขียวปกติเป็นสี เขียวปนเหลือง ยาที่ใช้อาจเป็น ดีดี นิมาคอน ฟอรัมาลิน 1 สัปดาห์หรือราดลงไปในดิน หรืออบ ดินด้วยเมทิลโบรไมด์ สำหรับต้นพริกไทยที่เป็นโรครากเน่าในขั้นร้ายแรงต้องขุดต้นรวมทั้ง รากออกให้หมด และนำไปทำลายเสีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเก็บเกี่ยวพริกไทย

เมื่อพริกไทยอายุได้ 1 ปี และเจริญเติบโตถึงยอดค้างแล้วจึงปล่อยให้ดอกติดผล ถ้าเป็นต้นพริกไทยที่ถูกตัดยอดเพื่อจำหน่ายหรือขยายพันธุ์ จะปล่อยให้ดอกติดผลเมื่ออายุครบ 2 ปี จะช้ากว่ากรณีไม่ตัดยอด 1 ปี พริกไทยจะเริ่มออกดอกประมาณเดือนกันยายน ระยะเวลาจากออกดอกจนเก็บผลได้ใช้เวลาประมาณ 6-7 เดือน ผลผลิตของพริกไทยที่เก็บได้ในครั้งแรกจะมีปริมาณน้อย และจะให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยสูงในช่วงอายุระหว่าง 5-8 ปี หลังจากนั้นปริมาณผลผลิตจะค่อย ๆ ลดลง แต่ถ้าได้รับการบำรุงรักษาดี จะยังคงสามารถเก็บผลผลิตได้ต่อไปเรื่อย ๆ ไม่น้อยกว่า 15 ปี

การเก็บเมล็ดพริกไทยจะเก็บได้เมื่อสังเกตเห็นว่า ในแต่ละรวงมีเมล็ดสุกสีเหลืองหรือแดงร่วงละ 3-4 เม็ด วิธีการเก็บให้เด็ดทั้งรวง ถ้าเก็บไม่ถึงอาจใช้บันได หรือ ม้านั่งปีนขึ้นเก็บพริกไทย หลังจากเก็บเสร็จแล้วจะนำมารวมเป็นกองใหญ่ ในฤดูกาลเก็บเกี่ยวหนึ่ง ๆ ไม่ควรเก็บนานมากกว่า 4 ครั้ง เพราะการเก็บหลายครั้งจะทำให้ต้นพริกไทยโทรม เนื่องจากต้นพริกไทยต้องใช้เวลาหาอาหารเลี้ยงผลนานเกินไป

การตลาดพริกไทย

การตลาดภายในประเทศ

ผู้ผลิต หรือ ชาวสวนพริกไทย ยังไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตให้แก่ผู้บริโภคได้โดยตรง ต้องจำหน่ายโดยผ่านพ่อค้าคนกลางในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น จังหวัด จนถึงพ่อค้าคนกลางในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถจําแนกช่องทางการจำหน่ายพริกไทยออกเป็นการจำหน่ายในตลาดต่างจังหวัด และตลาดกรุงเทพมหานคร (ภาพที่ 1)

1. การจำหน่ายในตลาดต่างจังหวัด ผู้ผลิตหรือชาวสวนพริกไทยจะจำหน่ายผลผลิตให้แก่พ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้รับซื้อพริกไทยจากชาวสวนพริกไทยเพื่อส่งต่อ

ไปอีกยังพ่อค้าคนกลางในจังหวัดรับซื้อ และพ่อค้าคนกลางในจังหวัดจะส่ง ไปให้พ่อค้าคนกลางใน

เอกรังไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงและต้องอ้างอิงกับเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข

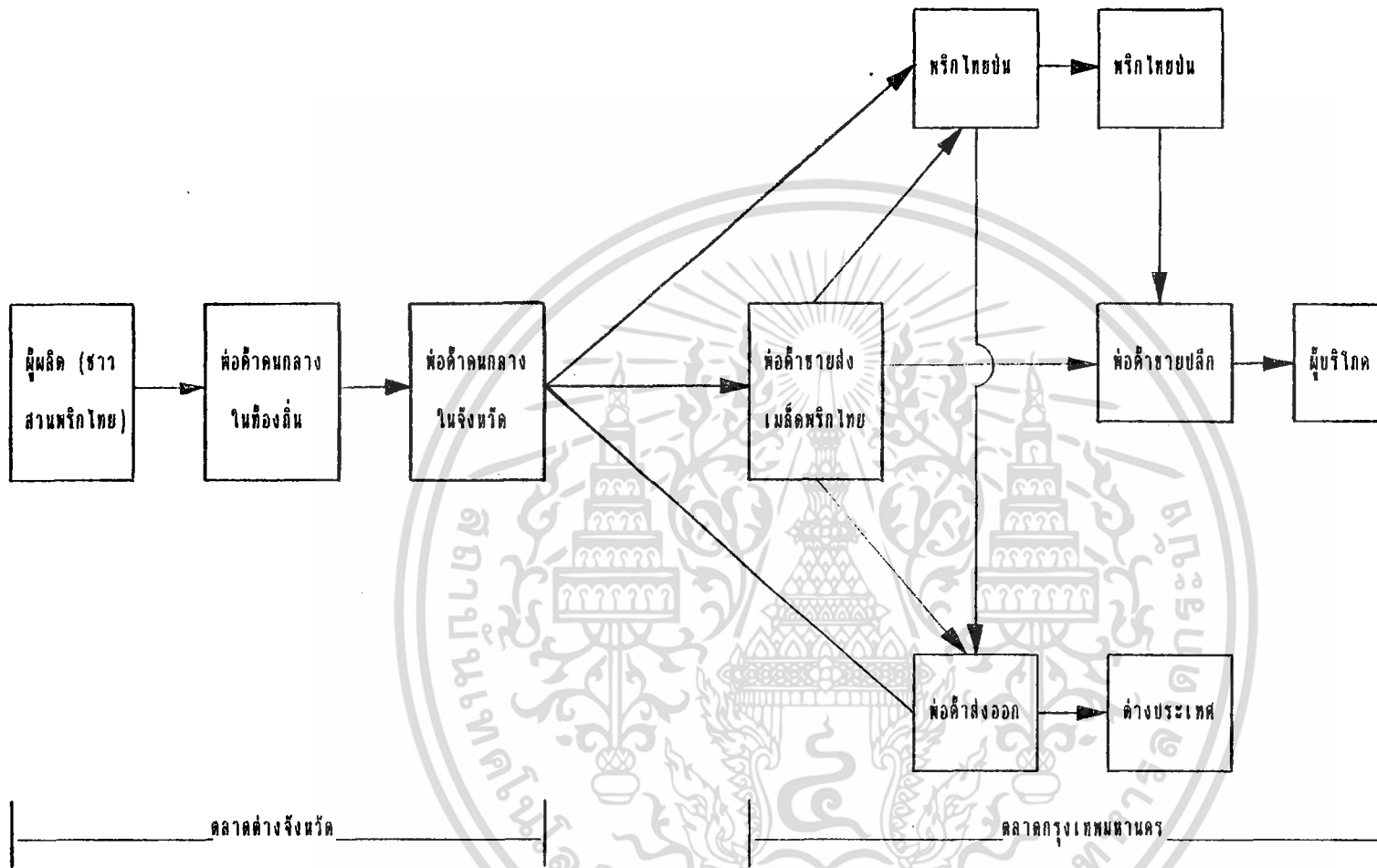
กรุงเทพมหานคร อีกต่อหนึ่ง

2. การจำหน่ายในตลาดกรุงเทพมหานคร พริกไทยจากพ่อค้าคนกลางในจังหวัดจะส่งพริกไทยมายังพ่อค้าคนกลางในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แก่พ่อค้าขายส่งเมล็ดพริกไทย พ่อค้าแปรรูปเป็นพริกไทยป่น และพ่อค้าส่งออก จึงสามารถแยกช่องทางการจำหน่ายออกได้ดังนี้

2.1 พ่อค้าขายส่งเมล็ดพริกไทยจะซื้อพริกไทย ส่วนใหญ่จากพ่อค้าคนกลางในจังหวัด แล้วขายพริกไทยส่วนหนึ่งให้ผู้บริโภคโดยผ่านพ่อค้าขายปลีก ส่วนที่เหลือจะขายให้พ่อค้าแปรรูปเป็นพริกไทยป่น และพ่อค้าส่งออก

2.2 พ่อค้าแปรรูปเป็นพริกไทยป่น จะทำการรวบรวมพริกไทยที่ซื้อโดยตรงจากพ่อค้าคนกลางในตลาดต่างจังหวัด และซื้อจากพ่อค้าขายส่งเมล็ดพริกไทยในกรุงเทพฯ นำไปผลิตเป็นพริกไทยป่น พริกไทยป่นที่ผลิตได้ส่วนหนึ่งจะขายภายในประเทศโดยผ่านพ่อค้าขายส่งพริกไทยป่น พ่อค้าปลีก และต่อไปยังผู้บริโภค ส่วนที่เหลือจะส่งไปขายต่างประเทศโดยผ่านพ่อค้าส่งออก

2.3 พ่อค้าส่งออกจะรวบรวมเมล็ดพริกไทยที่ซื้อจากพ่อค้าคนกลางในตลาดต่างจังหวัด และพ่อค้าขายส่งเมล็ดพริกไทยในกรุงเทพฯ รวมทั้งพริกไทยป่นจากพ่อค้าแปรรูปพริกไทยป่น จัดส่งไปขายต่างประเทศ

ภาพที่ 2 ช่องทางการจำหน่ายจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภค

บทที่ 3

ผลการศึกษา

สภาพทั่วไปของเกษตรกรในท้องถิ่นที่ศึกษา

จากการศึกษาเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยการออกแบบสอบถามจำนวน 150 ตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายได้ข้อมูลสรุปดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

เพศและอายุ

เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.35 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 42.65 (ตารางที่ 4) ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี 51-60 ปี ต่ำกว่า 31 ปี และสูงกว่า 61 ปี ร้อยละ 34.00, 19.33, 6.00 และ 2.67 ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ย 43.3 ปี (ตารางที่ 5)

ระดับการศึกษา

เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยในเขตอำเภอท่าใหม่จังหวัดจันทบุรีมีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 74.67 รองลงมามีการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 และไม่ได้รับการศึกษาเลย ร้อยละ 16.67, 6.00 และ 2.66 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 เพศ

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	86	57.35
หญิง	64	42.65
รวม	150	100.00

ตารางที่ 5 อายุ

อายุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
41 - 50	57	38.00
31 - 40	51	34.00
51 - 60	29	19.33
ต่ำกว่า 31	9	6.00
มากกว่า 60	4	2.67
รวม	150	100.00

หมายเหตุ ; อายุสูงสุด 63 ปี

อายุน้อยสุด 25 ปี

อายุเฉลี่ย 43.3 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จบ ป.4	112	74.67
สูงกว่า ป.4	25	16.67
ต่ำกว่า ป.4	9	6.00
ไม่เคยได้รับการศึกษา	4	2.66
รวม	150	100.00

สถานภาพ

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกันร้อยละ 86.67 รองลงมา คือ โสดและเป็น หม้าย ร้อยละ 12.00 และ 1.33 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 4-6 คน ร้อยละ 51.33 รองลงมา มีสมาชิก 6 คนขึ้นไปและ มีสมาชิก 1-3 คน ร้อยละ 31.34 และ 17.33 ตามลำดับ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 6 คน (ตารางที่ 8)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 สถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
<u>สถานภาพ</u>		
แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน	130	86.67
โสด	18	12.00
หม้าย	2	1.33
รวม	150	100.00

ตารางที่ 8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4 - 6 คน	77	51.33
6 คนขึ้นไป	47	31.34
1 - 3 คน	26	17.33
รวม	150	100.00

หมายเหตุ ; จำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 12 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 6 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงานในไร่พริกไทย

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกที่ใช้แรงงานในไร่พริกไทย 1-3 คนเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 53.67 รองลงมามีสมาชิกที่ใช้แรงงานในไร่พริกไทย 4-6 คน และ 6 คนขึ้นไป ร้อยละ 40.00 และ 7.33 ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 การใช้แรงงานในครัวเรือน

จำนวนสมาชิก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 - 3 คน	79	52.67
4 - 6 คน	60	40.00
6 คนขึ้นไป	11	7.33
รวม	150	100.00

หมายเหตุ ; จำนวนสมาชิกสูงสุด 12

จำนวนสมาชิกต่ำสุด 1

จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 4

อาชีพ

อาชีพเดิมของเกษตรกร คือ ทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ ทำสวนผลไม้ ทำนา ทำสวนผัก รับจ้าง ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ทำธุรกิจส่วนตัว และค้าขายคิดเป็นร้อยละ 30.00, 11.33, 8.67, 6.00, 2.67 และ 1.33 ตามลำดับ

(ตารางที่ 10) ส่วนอาชีพปัจจุบันคือทำไร่คิดเป็น ร้อยละ 82.67 รองลงมาคือ ทำสวนผัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำสวนผลไม้ รับจ้าง และทำนาคิดเป็นร้อยละ 7.33, 6.00, 2.67 และ 1.83 ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

สาเหตุที่ทำไร่พริกไทย

เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มทำไร่พริกไทยเนื่องจากจำหน่ายได้ราคาสูง ร้อยละ 51.33 รองลงมาคือ ต้นทุนการผลิตที่ ผลผลิตต่อเนื้อที่ 1ไร่ สูงกว่าพืชอื่นปลูกและดูแลรักษาง่าย ร้อยละ 19.33, 16.67 และ 17.33 ตามลำดับ และสาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ รับเป็นมรดก อีกร้อยละ 8 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 10 อาชีพเดิม

อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ทำไร่	60	40.00
ทำสวนผลไม้	45	30.00
ทำนา	17	11.33
ทำสวนผัก	13	8.67
รับจ้าง	9	6.00
อื่น ๆ เช่นทำธุรกิจส่วนตัว	4	2.67
ค้าขาย	2	1.33
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 อาชีพหลัก

อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ทำไร่	124	82.67
ทำสวนผัก	11	7.33
ทำสวนผลไม้	9	6
รับจ้าง	4	2.67
ทำนา	2	1.33
รวม	150	100.00

ตารางที่ 12 สาเหตุที่ทำไร่พริกไทย

สาเหตุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จำหน่ายได้ราคาสูง	77	51.33
ต้นทุนการผลิตคงที่	29	19.33
ผลผลิตต่อเนื้อที่ 1 ไร่สูงกว่าพืชอื่น	25	16.67
ปลูกและดูแลรักษาง่าย	26	17.33
อื่น ๆ เช่น เป็นมรดก	12	8.00
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบการณ์ในการทำไร่พริกไทย

เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำไร่พริกไทยมากกว่า 12 ปี ร้อยละ 70.67 รองลงมาไม่มีประสบการณ์ในการทำไร่พริกไทยร้อยละ 29.33 และประสบการณ์ในการทำไร่พริกไทย มากกว่า 12 ปี ร้อยละ 46.00 ประสบการณ์ 5-8 ปี และ 9-12 ปี เท่ากันคือ ร้อยละ 10 และประสบการณ์ในการทำไร่พริกไทย 1-4 ปี ร้อยละ 4.67 เกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกพริกไทยเฉลี่ย 14.75 ปี (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ประสบการณ์ในการทำไร่พริกไทย

ประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีประสบการณ์		
มากกว่า 12 ปี	69	46.00
5 - 8 ปี	15	10.00
9 - 12 ปี	15	10.00
1 - 4 ปี	7	4.67
ไม่มีประสบการณ์	44	29.33
รวม	150	100.00

หมายเหตุ ; ประสบการณ์สูงสุด 34 ปี
 ประสบการณ์ต่ำสุด 4 ปี
 ประสบการณ์เฉลี่ย 14.75 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การถือครองที่ดิน

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็น เจ้าของไร่พริกไทยเอง ส่วนใหญ่มีที่ดิน 1-10 ไร่ ร้อยละ 57.33 รองลงมาคือ 11-20 และ 21-30 ไร่ ร้อยละ 23.37 และ 15.34 ตามลำดับ และเป็นเจ้าของที่ดิน 31-40 ไร่, 41-50 ไร่ และ 50 ไร่ ขึ้นไป เท่ากันคือ ร้อยละ 1.33 เกษตรกรมีที่ดินโดยเฉลี่ยเท่ากับ 12.82 ไร่ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การถือครองที่ดิน

จำนวนที่ดิน (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 - 10 ไร่	81	57.33
11 - 20 ไร่	35	23.34
21 - 30 ไร่	23	15.34
31 - 40 ไร่	2	1.33
41 - 50 ไร่	2	1.33
51 ไร่ขึ้นไป	2	1.33
รวม	150	100.00

หมายเหตุ ; จำนวนพื้นที่สูงสุด 60 ไร่

จำนวนพื้นที่ต่ำสุด 2 ไร่

จำนวนพื้นที่เฉลี่ย 12.82 ไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพการผลิต วิธีการผลิต และการเก็บเกี่ยวพริกไทย

การเตรียมดิน

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สวนเก่าคิดเป็นร้อยละ 63.33 และขุดถอนต่อด้วยแรงงานคนคิดเป็นร้อยละ 45.33 ใช้แรงงานเครื่องจักรร้อยละ 18.00 รองลงมาคือป่าเปิดใหม่ร้อยละ 36.67 และขุดถอนต่อด้วยเครื่องจักร สวนเก่าและขุดถอนต่อด้วยเครื่องจักร และป่าเปิดใหม่และถางป่าด้วยแรงงานคนคิดเป็นร้อยละ 30.67, 18.00 และ 6.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การเตรียมดิน

วิธี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สวนเก่า	95	63.33
ขุดถอนต่อด้วยแรงงานคน	68	45.33
ขุดถอนต่อด้วยเครื่องจักร	27	18.00
ป่าเปิดใหม่	55	36.67
ถางป่าด้วยเครื่องจักร	46	30.67
ถางป่าด้วยแรงงานคน	9	6.00
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พันธุ์พริกไทย

เกษตรกรทั้งหมดที่ใช้พันธุ์ซาราวัดหรือที่ชาวไร่พริกไทยที่อำเภอท่าใหม่ เรียกว่า พันธุ์มาเลเซียคิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากทนทานต่อโรคเน่าได้ดี เจริญเติบโตเร็ว ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์อื่น ๆ โดยจะจัดระยะปลูกแบบว่าต่อว่า หรือ 2 x 2 เมตร คิดเป็นร้อยละ 100 เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้พื้นที่เพาะปลูกพริกไทย 1 - 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 84.00 รองลงมาคือ 11 - 20 ไร่, 21 - 30 ไร่, และมากกว่า 40 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.00, 2.67 และ 1.33 ตามลำดับโดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรที่ใช้ที่ดินในการเพาะปลูกพริกไทย 7.42 ไร่ (ตารางที่ 16) โดยปลูกพริกไทยทั้งหมดจำนวน 400 ค้างต่อไร่ โดยใช้ค้างประเภทปูนอย่างเดียวคิดเป็นร้อยละ 64.00 เนื่องจากค้างปูนคงทนถาวรกว่า ค้างไม้ ไม้พุ่มหรือล้ม ราคาถูก และในปัจจุบันไม่มีค้างไม้ขายในตลาด รองลงมาคือใช้ทั้งค้างไม้และค้างปูน และใช้ค้างไม้อย่างเดียวคิดเป็นร้อยละ 23.42 และ 12.66 ตามลำดับ สาเหตุที่ใช้ค้างไม้คือ เป็นค้างเก่าที่ใช้มาตั้งแต่อดีต และในอดีตไม่มีค้างปูนขาย อีกทั้งค้างไม้ไม่เก็บ ความร้อนทำค้างปูนด้วย (ตารางที่ 17)

การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรทั้งหมดที่ใช้ทั้งปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอกทั้ง 2 อย่างพร้อมกัน และในจำนวนนี้ปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรนิยมใช้คือ สูตร 16-16-16 คิดเป็นร้อยละ 52.67 และรองลงมาคือสูตร 15-15-15 คิดเป็นร้อยละ 47.33 ตามลำดับ (ตารางที่ 18)

การกำจัดโรคและแมลง

เกษตรกรจะใช้สารเคมีในการกำจัดโรคและแมลงคิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสารเคมีที่เกษตรกรใช้มากคือไอบดริล รองลงมาคือโปรโตรพอต, เพอร์นิดอน กามอกโซน คีบเปอร์ และมอนรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 เนื้อที่เพาะปลูกพริกไทย

เนื้อที่	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 - 10 ไร่	126	84.00
11 - 20 ไร่	18	12.00
21 - 30 ไร่	4	2.67
มากกว่า 40 ไร่	2	1.33
รวม	150	100.00

หมายเหตุ ; เนื้อที่เพาะปลูกสูงสุด 42 ไร่
 เนื้อที่เพาะปลูกต่ำสุด 1 ไร่
 เนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ย 7.42 ไร่

ตารางที่ 17 ประเภทของค้ำที่ใช้

ประเภทค้ำ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ค้ำปูน	96	64.00
ทั้งค้ำไม้และค้ำปูน	35	23.33
ค้ำไม้	19	12.67
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 การใส่ปุ๋ย

การใส่ปุ๋ย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
-ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16	79	52.67
-ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15	71	47.33
รวม	150	100.00

การป้องกันและกำจัดวัชพืช

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานคนในการป้องกันและกำจัดวัชพืช โดยการถอนหญ้าและพรวนดินยกร่อง คิดเป็นร้อยละ 67.33 และอีกร้อยละ 32.67 ใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดวัชพืช ซึ่งสารเคมีที่ใช้มากคือ สปาด และราอ็อป (ตารางที่ 19)

วิธีการให้น้ำ

เกษตรกรส่วนใหญ่ให้น้ำแบบน้ำต้นคิดเป็นร้อยละ 62.00 โดยการปล่อยน้ำไปตามท่อในแต่ละแถวของพริกไทยแล้วปล่อยให้ไหลออกที่โคนต้นพริกไทยทุกต้น รองลงมาคือการให้น้ำแบบร่อง คิดเป็นร้อยละ 29.33 โดยการสูบน้ำแล้วปล่อยให้ไหลไปตามร่องหรือแถวของพริกไทยแต่ละแถว และวิธีสุดท้ายคือการให้น้ำแบบเหียงคิดเป็นร้อยละ 8.67 โดยการใช้หัวเหียงที่ยอดต้นพริกไทยแล้วปล่อยให้ไหลไปรอบ ๆ (ตารางที่ 20)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 การป้องกันและกำจัดวัชพืช

วิธี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใช้แรงงาน	101	67.33
ใช้สารเคมี	49	32.67
รวม	150	100.00

ตารางที่ 20 วิธีการให้น้ำ

วิธี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แบบน้ำต้น	93	62.00
แบบน้ำร่อง	44	29.33
แบบเหวี่ยง	13	8.67
รวม	150	100.00

การเก็บเกี่ยว

เกษตรกรส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวเมล็ดพริกไทยหลังจากปลูกแล้ว 24 เดือน คิดเป็นร้อยละ 28.00 และอีกร้อยละ 12.00 เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวเมล็ดพริกไทยหลังจากปลูกแล้ว 36 เดือน (ตารางที่ 21) เก็บเกี่ยวเมล็ดพริกไทยปีละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

51.34 และรองลงมาเกษตรกรจะเก็บเกี่ยวปีละ 4 ครั้ง และ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 15.33 ตามลำดับ ซึ่งเกษตรกรจะไม่เก็บเกี่ยวเกิน 4 ครั้งต่อปี เนื่องจากต้นพริกไทยจะโทรม (ตารางที่ 22) การเก็บเกี่ยวเมล็ดพริกไทยจะเก็บห่างกันครั้งละ 11 - 14 วัน คิดเป็นร้อยละ 57.33 และรองลงมาเกษตรกรเก็บเกี่ยวพริกไทยห่างกันครั้งละ 15 - 18 วัน และ 7 - 10 วัน คิดเป็นร้อยละ 28.00 และ 14.67 ตามลำดับ (ตารางที่ 23) เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวพริกไทยได้ทั้งหมด 8 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.67 รองลงมาคือสามารถเก็บเกี่ยวพริกไทยได้ทั้งหมด 11 - 13 ปี และ 14 - 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.33 และ 20.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 24) เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยการบับรวงเข้าหากันทั้งรวง ซึ่งถ้าเก็บไม่ถึงจะใช้บันไดปีนขึ้นเก็บและถ้าเกษตรกรเก็บเพื่อนำไปทำพริกไทยดำ เกษตรกรจะใช้เส็บจิกดูว่าเมล็ดแข็ง จิกไม่ลงก็จะลงมือเก็บ แต่ถ้าเกษตรกรต้องการทำพริกไทยขาว จะเก็บเกี่ยวเมื่อเมล็ดพริกไทยแถวโคนรวงเริ่มสุกจัดเป็นสีแดง 3 - 4 ผล จึงเก็บ

ตารางที่ 21 ระยะเวลาที่เริ่มปลูกจนเก็บเกี่ยว

ระยะเวลา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
24 เดือน	132	88.00
36 เดือน	18	12.00
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 จำนวนครั้งที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวเมล็ดพริกไทยต่อปี

จำนวนครั้ง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3 ครั้ง	77	51.34
4 ครั้ง	50	33.33
2 ครั้ง	23	15.33
รวม	150	100.00

ตารางที่ 23 ระยะห่างของการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้ง

จำนวนวัน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
11 - 14 วัน	86	57.3
15 - 18 วัน	42	28.00
7 - 10 วัน	22	14.67
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 จำนวนปีที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ทั้งหมด

จำนวนปี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
8 - 10 ปี	64	42.67
11 - 13 ปี	56	37.33
14 - 16 ปี	30	20.00
รวม	150	100.00

วิธีการเก็บรักษา

เกษตรกรส่วนใหญ่จะนำเมล็ดพริกไทยสดมาทำเป็นพริกไทยดำอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 60 และอีกร้อยละ 20.67 ทำเป็นพริกไทยขาว และผลิตทั้งพริกไทยขาวและพริกไทยดำ คิดเป็นร้อยละ 19.33 (ตารางที่ 25) ซึ่งการทำเป็นพริกไทยขาวและพริกไทยดำ มีขั้นตอนดังภาพที่ 2

รายได้จากการจำหน่าย

ประเภทและราคาของพริกไทยที่จำหน่าย

เมล็ดพริกไทยที่เกษตรกรขายส่วนใหญ่ เป็นพริกไทยดำคิดเป็นร้อยละ 79.33 ราคาเฉลี่ยเท่ากับ 23.57 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาเป็นพริกไทยขาว และพริกไทยสดคิดเป็นร้อยละ 40.00 และ 1.33 ราคาเฉลี่ยของเมล็ดพริกไทยขาวและพริกไทยสดกิโลกรัมละ 43.30 และ 10 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 26)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

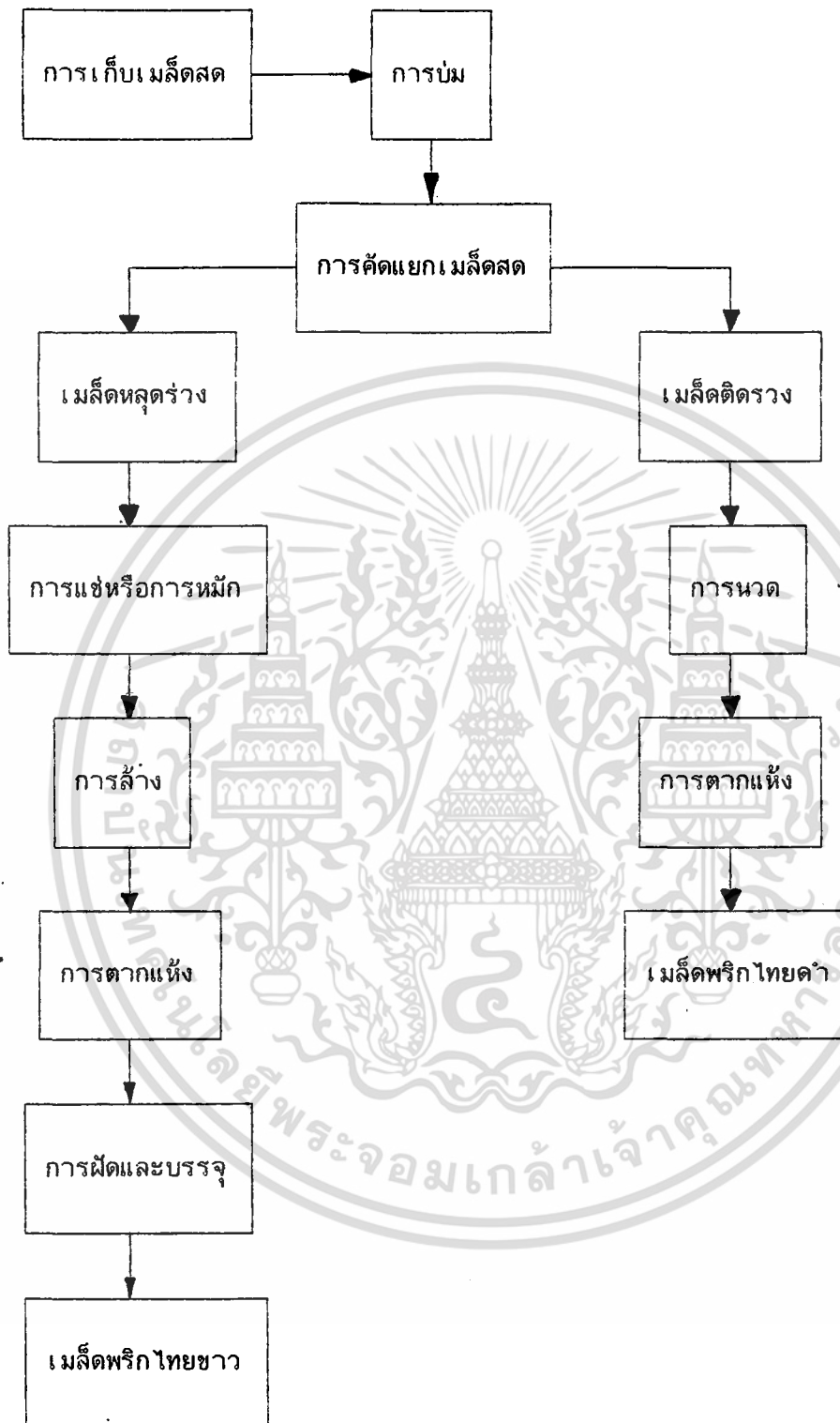
ตารางที่ 25 วิธีการเก็บรักษา

วิธี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เมล็ดดำ	90	60.00
เมล็ดขาว	31	20.67
เมล็ดขาวและดำ	29	19.33
รวม	150	100.00

ตารางที่ 26 ประเภทของพริกไทยที่จำหน่าย

ประเภท	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เมล็ดดำ	119	79.33
เมล็ดขาว	60	40.00
เมล็ดสด	2	1.33
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 ขั้นตอนในการผลิตเมล็ดพริกไทยดำและพริกไทยขาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราคาประกันขั้นต่ำ

เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยส่วนใหญ่ไม่ทราบว่า มีการประกันราคาขั้นต่ำคิดเป็น ร้อยละ 68 และทราบว่ามีการประกันราคาขั้นต่ำคิดเป็นร้อยละ 32.00 โดยที่ราคาประกันขั้นต่ำของพริกไทยขาวมีราคาเท่ากับ 45 บาท และราคาประกันขั้นต่ำของพริกไทยดำเท่ากับ 25 บาท (ตารางที่ 27)

ระดับความพอใจในราคาที่จำหน่าย

เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยทั้งหมดไม่พอใจในราคาที่จำหน่าย เนื่องจากราคาที่จำหน่ายต่ำไป เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่คุ้มกันต้นทุนที่ผลิต เมื่อขายแล้วจะขาดทุนคิดเป็น ร้อยละ 100

การจำหน่ายเมื่อราคาลดต่ำ

เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยส่วนใหญ่จะต้องจำหน่ายพริกไทยเมื่อราคาลดลงคิดเป็น ร้อยละ 72.00 เนื่องจากถ้าเก็บพริกไทยไว้นานคุณภาพของพริกไทยจะเสื่อมลงมีราขึ้นและมอดกิน และเกษตรกรต้องการนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายพริกไทยมาจ่ายค่าแรงงานที่จ้างในไร่พริกไทยและอีกประการหนึ่ง เห็นว่าเก็บเอาไว้ราคาของพริกไทยก็ไม่สูงขึ้นอีกและอีกร้อยละ 28.00 ไม่ขายพริกไทยเมื่อราคาพริกไทยลดลง เนื่องจากเห็นว่าราคาต่ำไปขายแล้วจะขาดทุน (ตารางที่ 28)

วิธีการจำหน่าย

เกษตรกรส่วนใหญ่จะจำหน่ายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อถึงสวนคิดเป็นร้อยละ

68.67 รองลงมาเกษตรกรจะขายให้กับสหกรณ์ และบริษัทที่เข้ารับซื้อ คิดเป็นร้อยละ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20.66 และ 1.33 ตามลำดับ และขายให้กับกิจการด้วยตนเองและนำไปขายในตลาดทำ
ใหม่มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 4.67 (ตารางที่ 29)

ลักษณะการจำหน่าย

เกษตรกรส่วนใหญ่จะขายพริกไทยโดยการขายเหมา คิดเป็นร้อยละ 90.00
รองลงมาคือขายแบบขายส่งและแบบขายปลีกคิดเป็นร้อยละ 70.33 และ 2.67 ตามลำดับ
(ตารางที่ 30)

ตารางที่ 27 การประกันราคาขั้นต่ำ

การประกัน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่มี	102	68.00
มี	48	32.00
- เมล็ดพริกไทยขาว 45 บาท		
- เมล็ดพริกไทยดำ 25 บาท		
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28 การจำหน่ายพริกไทยเมื่อราคาพริกไทยตกต่ำ

การจำหน่าย	จำนวน	ร้อยละ
ขาย	108	72.00
ไม่ขาย	42	28.00
รวม	150	100.00

ตารางที่ 29 วิธีการจำหน่ายพริกไทย

วิธี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
พ่อค้ามารับซื้อถึงสวน	103	68.67
ขายให้กับสหกรณ์	31	20.66
นำไปขายที่ตลาดทำใหม่	7	4.67
ขายให้กสิกรด้วยกันเอง	7	4.67
บริษัท เข้ารับซื้อ	2	1.33
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 30 ลักษณะการจำหน่ายพริกไทย

ลักษณะการจำหน่าย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ขายเหมา	135	90.00
ขายปลีก	11	7.33
ขายส่ง	4	2.67
รวม	150	100.00

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและจำหน่ายพริกไทย

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต

1. ดันพริกไทยเป็นโรคและตายง่าย เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 21.44 เนื่องจากปีการเพาะปลูกนี้อากาศแห้งแล้ง ทำให้เกษตรกรปล่อย ดันพริกไทยให้ตายลงโดยไม่ดูแลรักษา (ตารางที่ 31)
2. ค่าปุ๋ยและค่ายาปราบศัตรูพืชมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตพริกไทยสูงขึ้น เกษตรกรประสบปัญหานี้ตามคิดเป็นร้อยละ 20.85 (ตารางที่ 31)
3. โรคและแมลงรบกวน ทำให้ดันพริกไทยอ่อนแอ และให้ผลผลิตน้อย คิด เป็นร้อยละ 20.70 (ตารางที่ 31)
4. วัชพืชมากในระหว่างค้างพริกไทย พริกไทยเป็นพืชที่ต้องการแร่ธาตุมาก ซึ่งระหว่างค้างพริกไทยมักจะมีวัชพืชขึ้นเสมอทำให้เกษตรกรต้องกำจัดวัชพืชบ่อย ๆ เกษตรกรประสบปัญหานี้คิดเป็นร้อยละ 20.12 (ตาราง 31)
5. ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากปีการเพาะปลูกนี้อากาศแห้งแล้งทำให้เกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขาดแคลนน้ำ คิดเป็นร้อยละ 12.04 (ตารางที่ 31)

6. ดินไม่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 3.23 ปัญหาที่ตามมาจากอากาศแห้งแล้งคือ ดินไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะสวนเก่าที่ทำมานานแล้วดินจะขาดความสมบูรณ์มาก (ตารางที่ 31)

7. ขาดความรู้ทางวิชาการ เนื่องจากแรงงานที่จ้างมาเก็บเกี่ยวขาดความรู้ ทำให้การเก็บเกี่ยวไม่ถูกต้อง ต้นโทรมเร็ว และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ คิดเป็น ร้อยละ 1.62 (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ปัญหาในการปลูกพริกไทย

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
ต้นพริกไทยเป็นโรคและตายได้ง่าย	146	21.44
ค่าปุ๋ยและค่ายาปราบศัตรูพืชสูง	142	20.85
โรคและแมลงรบกวน	141	3.23
วัชพืช	137	1.62
ขาดแคลนน้ำ	82	20.70
ดินไม่สมบูรณ์	22	20.12
ขาดความรู้ทางวิชาการ	11	12.04
รวม	681	100.00

ปัญหาการจำหน่าย

1. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน เนื่องจากในปัจจุบันผลผลิตพริกไทยที่ผลิตได้มีมาก

เกินความต้องการทำให้ราคาพริกไทยตกต่ำลง ซึ่งเกษตรกรประสบกับปัญหานี้คิดเป็นร้อยละ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

98.67 (ตารางที่ 32)

2. การคมนาคมไม่สะดวก คิดเป็นร้อยละ 1.33 (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ปัญหาการจำหน่ายเมล็ดพริกไทย

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	148	98.67
การคมนาคมไม่สะดวก	2	1.33
รวม	150	100.00

ต้นทุนและรายได้

ต้นทุนและรายได้ของเกษตรกรผู้ผลิตพริกไทยในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ต้นทุนการผลิตพริกไทย จะประกอบด้วยต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ เฉพาะปี
การเพาะปลูก 2534/35 ดังนี้

ต้นทุนผันแปร

1. ค่าแรงงาน ประกอบด้วยค่าแรงงานในการเก็บเมล็ดพริกไทย คิดเป็น
ร้อยละ 28.35 และค่าแรงงานในการถอนหญ้าและพรวนดินยกร่อง, ตากแห้ง นวด และ
คัดเมล็ดพริกไทย, ใส่ปุ๋ย, พ่นยาปราบศัตรูพืช และให้น้ำคิดเป็นร้อยละ 3.27, 2.02,
1.50, 0.63 และ 0.38 ตามลำดับ (ตารางที่ 33)

2. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับปัจจัยการบำรุงรักษา ประกอบด้วย ค่าปุ๋ยหมัก ร้อยละ

14.52 และรองลงมาคือ ค่ายาปราบศัตรูพืช, ค่าปุ๋ยเคมี และค่าน้ำ คิดเป็นร้อยละ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13.27, 9.44 และ 4.75 ตามลำดับ (ตารางที่ 33)

3. ค่าขนส่งในการนำไปจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 0.32 (ตารางที่ 33)

ต้นทุนคงที่

1. ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร ได้แก่ค่าเสื่อมราคาเครื่องสูบน้ำ และค่าเสื่อมราคาถังแช่พริกไทย คิดเป็นร้อยละ 19.95 (ตารางที่ 36)

2. ค่าที่ดิน เนื่องจากเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดเป็นเจ้าของไร่เองตั้งนั้นการลงทุนในที่ดินจึงคิดเป็นอัตราค่าเช่าต่อฤดูการเพาะปลูก 200 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.60 (ตารางที่ 33)

ต้นทุนการผลิตพริกไทยในปีการเพาะปลูก 2534/35 เฉลี่ยต่อไร่มีค่าเท่ากับ 12520.72 บาท แบ่งออกเป็นต้นทุนผันแปร 9,820.72 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.45 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนคงที่ 2,700 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.55 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 19,079.39 และหักต้นทุนการผลิตจะมีรายได้สุทธิต่อไร่เท่ากับ 6,558.67 บาท (ดังตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ต้นทุนและรายได้จากการผลิตพริกไทย

รายการ	มูลค่า (บาทต่อไร่)	ร้อยละ
--------	--------------------	--------

ต้นทุนผันแปร

1. ค่าแรงงาน

เก็บเมล็ดพริกไทย	3,564.75	28.53
ถอนหญ้าและพรวนดินยอร์อง	412.02	3.27
ตากแห้ง นวด ผัดเมล็ดพริกไทย	253.15	2.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

รายการ	มูลค่า (บาทต่อไร่)	ร้อยละ
พ่นยาปราบศัตรูพืช	81.80	0.63
ให้น้ำ	<u>49.08</u>	<u>0.38</u>
รวม	4,503.21	36.15
2. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบำรุงรักษา		
ค่าปุ๋ยหมัก	1,832.28	14.52
ค่ายาปราบศัตรูพืช	1,663.98	13.27
ค่าปุ๋ยเคมี	1,184.27	9.44
ค่าน้ำ	<u>596.55</u>	<u>4.75</u>
รวม	5,277.08	41.98
3. ค่าขนส่ง	<u>40.43</u>	<u>0.32</u>
รวม	40.43	0.32
รวมต้นทุนผันแปร	9,793.72	78.45
ต้นทุนคงที่		
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร	2,500.00	20.01
ค่าเช่าที่ดิน	200.00	1.60
รวมต้นทุนคงที่	<u>2,700.00</u>	<u>21.61</u>
รวมต้นทุนทั้งหมด	12,520.72	100.00
รายได้	<u>19,079.39</u>	
กำไรสุทธิ	<u>6,558.67</u>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ฟังก์ชันการผลิต

การวิเคราะห์สมการการผลิตพริกไทย ปีการเพาะปลูก พ.ศ.2534/35 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับปัจจัยการผลิตพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้สมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas โดยมีปัจจัยการผลิตคือจำนวนแรงงานที่ใช้ในไร่พริกไทย (คน) และปริมาณปุ๋ยทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตพริกไทย (กิโลกรัม)

สมการการผลิตพริกไทยที่ใช้อยู่ในรูปของสมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas ดังนี้

$$Y = A X_1^{b_1} \cdot X_2^{b_2}$$

กำหนดให้

Y = ผลผลิตพริกไทย มีหน่วยเป็น กิโลกรัม / ฤดูการผลิต

A = ค่าคงที่

X_1 = จำนวนแรงงานที่ใช้ในไร่พริกไทย มีหน่วยเป็น คน

X_2 = จำนวนปุ๋ยที่ใช้ต่อฤดู มีหน่วยเป็น กิโลกรัม / ฤดูการผลิต

b_1, b_2 = ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด

สมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas สามารถเปลี่ยนเป็นสมการเส้นตรงในรูปแบบของ natural logarithm ได้ดังนี้

$$\ln Y = (\ln A) + (b_1 \cdot \ln X_1) + (b_2 \cdot \ln X_2)$$

ซึ่งรูปสมการที่ประมาณได้คือ

$$\ln Y = 6.11608 + 0.446661X_1 + 0.443598 X_2 \quad (1)$$

(13.566)** (2.479)* (5.477)**

$$R^2 = 0.5032 \quad SE = 0.64061 \quad F = 32.91489^{**} \quad D.W. = 1.51$$

หรือ

$$Y = 453.0852 X_1^{0.45} \cdot X_2^{0.44} \quad (2)$$

** มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากสมการที่ 1 ค่า $R^2 = 0.5032$ หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงของผลผลิต พริกไทยสามารถอธิบายได้ด้วยจำนวนแรงงานที่ใช้ในไร่พริกไทย (X^1) และปริมาณปุ๋ย (X^2) ได้ร้อยละ 50.32 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 49.68 เป็นผลจากปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดในสมการ เมื่อพิจารณาค่า F ปรากฏว่าปัจจัยทุกตัวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตพริกไทย ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวเป็นเครื่องหมาย + แสดงว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับผลผลิตพริกไทยในทิศทางเดียวกัน สำหรับค่า t เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยแต่ละตัวปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยแรงงานมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และปุ๋ยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากสมการที่ 2 ที่ประมาณได้ ค่าคงที่มีค่าเท่ากับ 453.0852 หมายความว่า ถ้าไม่คำนึงถึงปัจจัยแรงงาน (X_1) และปุ๋ย (X_2) แล้วปัจจัยอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ทำให้ผลผลิตเปลี่ยนแปลงไป 453.0852 กิโลกรัม แต่ถ้าเพิ่มจำนวนแรงงานขึ้นร้อยละ 1 ผลผลิตพริกไทยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.45 และถ้าเพิ่มปุ๋ยขึ้นจำนวนร้อยละ 1 ผลผลิตพริกไทยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.44 โดยให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ผลรวมของการใช้ปัจจัยทั้ง 2 ชนิดเท่ากับ 0.89 หมายความว่าถ้าเพิ่มปัจจัยการผลิตทั้ง 2 ชนิดขึ้นร้อยละ 1 พร้อม ๆ กันแล้ว ผลผลิตพริกไทยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.89

ความยืดหยุ่นของการผลิตพริกไทย

ในการวิเคราะห์สมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดคือ ค่าความยืดหยุ่นการผลิตของแต่ละปัจจัยการผลิต และผลรวมของความยืดหยุ่นนี้จะแสดงถึงผลตอบแทนในการผลิตต่อขนาดการผลิต นั้น ๆ ด้วย ค่าความยืดหยุ่นนี้จะแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตใด ๆ ไร่ร้อยละ 1 จะทำให้ผลผลิตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละเท่าใด โดยกำหนดให้ปัจจัยการผลิตอื่น ๆ คงที่

จากการวิเคราะห์สมการการผลิตพริกไทยในสมการที่ 2 ปรากฏว่าการเปลี่ยนแปลงผลผลิตพริกไทยมีค่าความยืดหยุ่นต่อจำนวนแรงงานที่ใช้ในไร่พริกไทยและปริมาณปุ๋ยที่ใช้ทั้งหมดใกล้เคียงกันคือ มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.45 และ 0.44 ตามลำดับหมายความว่า เมื่อเพิ่มจำนวนแรงงานหรือปริมาณปุ๋ยขึ้นร้อยละ 1 ผลผลิตพริกไทยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.45 และ 0.44 ตามลำดับ โดยให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของการใช้ปัจจัยทั้ง 2 ชนิดเท่ากับ 0.89 ซึ่งน้อยกว่า 1 แสดงว่า ลักษณะการผลิตพริกไทยอยู่ในระยะผลตอบแทนต่อขนาดลดลง (Decreasing return to scale) นั่นคือถ้าเพิ่มการใช้ปัจจัยการผลิตทั้ง 2 ชนิดขึ้นร้อยละ 1 ผลผลิตพริกไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาภาวะการผลิตและการตลาดพริกไทยของเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี ปีพ.ศ.2534/35 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิตและการตลาด ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการผลิตพริกไทยของเกษตรกร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการผลิตพริกไทยของเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี

จากการศึกษาครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจาก เกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยในเขต อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 150 ราย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ทำพริกไทย เป็นอาชีพหลักและใช้แรงงานในไร่พริกไทยเฉลี่ย 4 คน มีประสบการณ์ในไร่พริกไทย 14.75 ปี สาเหตุที่ทาสวนพริกไทยคือ พริกไทยจำหน่ายได้ราคา เกษตรกรถือครองที่ดิน 12.82 ไร่ แต่ใช้ที่ดินในการปลูกพริกไทย 7.42 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นสวนเก่าที่ขุดมาตั้งแต่อดีต และขุดก่อนด้วยแรงงานคน พันธุ์ที่ปลูกคือพันธุ์ซาราวัด แต่ชาวอำเภอกำแพงนิยม เรียกว่าพันธุ์มาเลเซีย ระยะปลูกระหว่างต้นคือ 2 x 2 เมตร 1 ไร่ปลูกได้ 400 ค้าง ใช้ค้ำปูนเป็นหลักยึด เกษตรกรใส่ทั้งปุ๋ยหมักและปุ๋ยเคมี โดยใส่ปุ๋ยหมักปีละ 1 ครั้ง ปุ๋ยเคมีที่ใช้คือสูตร 16-16-16 และ 15-15-15 และใช้สารเคมีในการกำจัดโรคและแมลง คือโบตริน เพอร์นิตอน ป้องกันและกำจัดวัชพืชโดยการใส่แรงงานส่วนใหญ่ให้น้ำในไร่โดยวิธีน้ำต้น โดยปล่อยน้ำไปในไร่ตามท่อแล้วให้หยดที่โคนต้นทุกต้น การเก็บเกี่ยวพริกไทย จะทำเมื่อปลูกไปแล้ว 2 ปี โดยในแต่ละจะมีฤดูการเก็บเกี่ยวเพียง 1 ฤดู ใน 1 ฤดู จะเก็บเกี่ยว 3 ครั้ง แต่แต่ละครั้งจะเก็บเกี่ยวห่างกัน 11-14 วัน และสามารถเก็บเกี่ยว พริกไทยได้ทั้งหมด 11-13 ปี เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวโดยวิธีการบิรวง เป็นคู่ เข้าหากัน แล้วนำมาตากแห้ง และนำไปทำ เป็นเมล็ดพริกไทยดำ และเมล็ดพริกไทยขาว

ทางด้านการตลาด เกษตรกรจะขายผลผลิตหลังจากทำ เป็นเมล็ดพริกไทยดำ หรือขาวแล้ว และขายผลผลิตแบบเหมาให้กับพ่อค้าคนกลางที่มาซื้อถึงสวนซึ่งส่วนใหญ่จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขายในราคาที่สูงกว่าราคาประกันซึ่งมีค่าเท่ากับ 45 บาท สำหรับเมล็ดพริกไทยขาวและ 25 บาทสำหรับเมล็ดพริกไทยดำ และเกษตรกรโดยมากมักจะไม่ทราบว่ามีการประกันราคาขึ้นต่ำกัน และเกษตรกรที่ทราบว่ามีการประกันราคาขึ้นต่ำคือเกษตรกรที่ขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ซึ่งจะต้องเสียค่าขนส่งเข้าไปขายที่สหกรณ์เอง

ผลการวิเคราะห์ฟังก์ชันการผลิตพริกไทยพบว่า จำนวนแรงงานที่ใช้ในไร่พริกไทย (X_1) และจำนวนปุ๋ยทั้งหมดที่ใช้ในฤดูการผลิต (X_2) เป็นปัจจัยการผลิตที่มีต่อผลผลิตพริกไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และ 99 ตามลำดับ โดยมีผลรวมของการใช้ปัจจัยอยู่ในช่วงที่ใช้ผลตอบแทนต่อขนาดลดลง

ต้นทุนการผลิตพริกไทยเฉลี่ยเท่ากับ 12,520.72 บาทต่อไร่ซึ่งแบ่งออกเป็นต้นทุนผันแปรเท่ากับ 9,820.72 บาทต่อไร่ และต้นทุนคงที่เท่ากับ 2,700 บาทต่อไร่ และรายได้ของเกษตรกรเฉลี่ยเท่ากับ 19,079.39 บาท ดังนั้นเกษตรกรจะมีรายได้จากการผลิตพริกไทยไร่ละ 6,558.67 บาท

ปัญหาข้อเสนอแนะ

ปัญหา

ปัญหาทางด้านการผลิต คือต้นพริกไทยเป็นโรคและตายง่ายจากปีการเพาะปลูกนี้อากาศแห้งแล้ง ทำให้เกษตรกรปล่อยให้ต้นพริกไทยตายลงโดยไม่ดูแลรักษา ค่าปุ๋ยและค่ายาปราบศัตรูพืชมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตพริกไทยสูงขึ้น โรคและแมลงรบกวนมีวัชพืชมากในระหว่างค้างพริกไทย พริกไทยเป็นพืชที่ต้องการแร่ธาตุมากซึ่ง ระหว่างค้างพริกไทยมักจะมีวัชพืชขึ้นเสมอทำให้เกษตรกรต้องกำจัดวัชพืชบ่อย ๆ ปัญหาการขาดแคลนน้ำและดินไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะสวนเก่าที่ทำมานานแล้วดินจะขาดความสมบูรณ์มาก และเกษตรกรขาดความรู้ทางวิชาการ เนื่องจากแรงงานที่จ้างมาเก็บเกี่ยวขาดความรู้ ทำให้การเก็บเกี่ยวไม่ถูกต้อง ต้นโรตมเร็ว และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพที่ไม่สม่ำเสมอ และปัญหาการจำหน่ายคือราคาผลผลิตไม่แน่นอน และการคมนาคมไม่สะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

1. กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ควรศึกษาวิจัยพันธุ์พริกไทยที่มีความทนทานต่อโรคและแมลงสูง เพื่อแก้ปัญหาพริกไทยเป็นโรคและตายง่าย
2. เกษตรกรอำเภอควราให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการให้น้ำและแนะนำให้จัดหาแหล่งน้ำของตนเอง เพื่อให้มีน้ำใช้ได้เพียงพอตลอดฤดูแล้ง
3. ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรโดยการสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต อาทิ ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช ซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้มีมากถึงร้อยละ 34.46 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ด้วยการให้สินเชื่อผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
4. จัดทำสวนสาธิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรทราบถึงวิทยาการก่อนและหลังเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง
5. ปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานพริกไทย โดยแนะนำเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกร
6. ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ เป็นต้น ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบสถานการณ์และ ราคาพริกไทยอย่างต่อเนื่อง
7. กระทรวงพาณิชย์ควรมีมาตรการช่วยเหลือโดยการแทรกแซงราคา เพื่อจะได้เริ่มต้น ให้นำการให้ทุนกับระยะที่เกษตรกรขายผลผลิต

เอกสารอ้างอิง

จรัส สันภาพย์ละออง .2532."พริกไทย".ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร.ปีที่ 35 (ฉบับที่ 393)
น.6-7.

ฉัตรชัย เลื่อมประเสริฐ.2533.ความเป็นไปได้ที่ไทยจะเข้าร่วมประชาคมพริกไทยระหว่าง
ประเทศ.(โรเนียว).

นิรนาม.2529."พริกไทย : ยังไปได้สวย".สรุปข่าวธุรกิจ.ปีที่ 17 (ฉบับที่ 17) น.1-6.

นิรนาม.2530."เครื่องเทศ".ธนาคารกสิกรไทย.ปีที่ 8 (ฉบับที่ 1) น.58.

นิรนาม.2530.ศักยภาพการส่งออกพืชสมุนไพรและเครื่องเทศ.(โรเนียว).

ภูวนาท นนทรีย์.2531.การปลูกพริกไทย.กรุงเทพฯ:โครงการหนังสือเกษตรชุมชน.

เรียน ศิลาชัย.2529."พริกไทย".เคหะการเกษตร.ปีที่ 10 (ฉบับที่ 119) น.29-36.

อัญชลี รัตนวิจิตร.2533."พริกไทย".ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร.ปีที่ 37 (ฉบับที่ 364)
น.26-27.

อุดม โกลิย์สุก.2523."พริกไทย...ที่อำเภอท่าใหม่".ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร.ปีที่ 17
(ฉบับที่ 106) น.34-37.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เกษตรกรผู้ผลิตพริกไทย

เรื่อง ภาวะการผลิตและการตลาดพริกไทยในจังหวัดจันทบุรี

บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัดจันทบุรี

ผู้สัมภาษณ์ _____

วันที่สัมภาษณ์ _____

เริ่มเวลา _____ สิ้นสุดเวลา _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

1. () ชาย

2. () หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

1. () ไม่เคยได้รับการศึกษา

2. () ต่ำกว่า ป.4 ระบุ _____

3. () จบ ป.4

4. () สูงกว่า ป.4 ระบุ _____

4. สถานภาพ

1. () โสด

2. () หย่า

3. () แต่งงานอยู่ด้วยกัน

4. () หม้าย

5. () แต่งงานแยกกันอยู่

5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน _____ คน

ใช้แรงงานในไร่พริกไทย _____ คน

ใช้แรงงานในด้านอื่น ๆ _____ คน

6. อาชีพเดิม (ก่อนปลูกพริกไทย)

1. () ทำนา

6. () รับจ้าง

2. () ทำไร่

7. () ประมง

3. () ทำสวนผัก

8. () เลี้ยงสัตว์

4. () ทำสวนผลไม้

9. () รับราชการ, รับวิสาหกิจ

5. () ค้าขาย

10. () อื่น ๆ ระบุ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. อาชีพปัจจุบัน

1. () ทำนา	6. () รับจ้าง
2. () ทำไร่	7. () ประมง
3. () ทำสวนผัก	8. () เลี้ยงสัตว์
4. () ทำสวนผลไม้	9. () รับราชการ, รับวิสาหกิจ
5. () ค้าขาย	10. () อื่น ๆ ระบุ _____

8. ท่านมีประสบการณ์ในการทำไร่พริกไทยหรือไม่

1. () มี ระยะเวลา _____ ปี
2. () ไม่มี

9. เริ่มอาชีพปลูกพริกไทยเมื่อ พ.ศ. _____ รวมระยะเวลาถึงปัจจุบัน _____ ปี

สาเหตุที่ทำสวนพริกไทย

1. () จำนวนรายได้ราคาสูง
2. () ต้นทุนการผลิตคงที่ เช่น ที่ดิน เครื่องจักร และแรงงาน เป็นต้น
3. () ผลผลิตต่อเนื้อที่ 1 ไร่สูงกว่าพืชอื่น
4. () ปลูกและดูแลรักษาง่าย
5. () อื่น ๆ โปรดระบุ _____

10. การถือครองที่ดิน

1. () เป็นเจ้าของ จำนวน _____ ไร่
2. () เช่า จำนวน _____ ไร่ ปีละ _____ บาท

3. ฤดูเก็บเกี่ยว ปีละ _____ ครั้ง เก็บเกี่ยวได้ _____ ปี

4. ค้างพริกไทยที่ใช้

1. () ประเภท _____ จำนวน _____ ค้าง สาเหตุที่เลือกใช้ _____
2. () ประเภท _____ จำนวน _____ ค้าง สาเหตุที่เลือกใช้ _____
3. () ประเภท _____ จำนวน _____ ค้าง สาเหตุที่เลือกใช้ _____
4. () ประเภท _____ จำนวน _____ ค้าง สาเหตุที่เลือกใช้ _____

5. ท่านใช้ปุ๋ยหรือไม่

1. () ไล่ ปีละ _____ ครั้ง
2. () ไม่ไล่

6. ประเภทของปุ๋ยที่ใช้

1. () ปุ๋ยหมัก ปริมาณ _____ ครั้งต่อปี
2. () ปุ๋ยเคมี สูตร _____ จำนวน _____ ครั้งต่อปี ปริมาณ _____ ก.ก.ต่อครั้ง
ปุ๋ยเคมี สูตร _____ จำนวน _____ ครั้งต่อปี ปริมาณ _____ ก.ก.ต่อครั้ง
3. () อื่นๆ ระบุ _____

7. ท่านป้องกันโรคและแมลงที่รบกวนหรือไม่

1. () ป้องกันกำจัด
2. () ไม่ป้องกันกำจัด เพราะ _____

8. ท่านป้องกันโรคและแมลงด้วยวิธีใด

1. () ตัดทำลายเฉพาะต้นที่เป็นโรค
2. () ใช้สารเคมี ชื่อ _____ , _____
3. () อื่น ๆ ระบุ _____

9. ท่านป้องกันและกำจัดวัชพืชหรือไม่

1. () ป้องกันกำจัด
2. () ไม่ป้องกันกำจัด เพราะ _____

10. ท่านป้องกันและกำจัดวัชพืชด้วยวิธีใด

1. () ใช้แรงงาน จำนวน _____ คนต่อไร่
2. () ใช้สารเคมี ชื่อ _____ , _____
3. () อื่น ๆ ระบุ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. วิธีการให้น้ำในไร่ของท่าน

1. () วิธี _____ จำนวน _____ วันต่อครั้ง
2. () วิธี _____ จำนวน _____ วันต่อครั้ง
3. () วิธี _____ จำนวน _____ วันต่อครั้ง

12. การเก็บเกี่ยว เมล็ดพริกไทย

1. ระยะเวลาเริ่มปลูกจนเก็บเกี่ยวใช้เวลา _____ เดือน
2. จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยวต่อปี _____ ครั้ง
3. การเก็บเกี่ยวห่างกันครั้งละ _____ วัน
4. จำนวนผลผลิตต่อต้นต่อปี _____ ก.ก.
5. จำนวนปีที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตทั้งหมด _____ ปี

13. วิธีการในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

14. วิธีการในการเก็บรักษาผลผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3

ต้นทุนในการผลิตพริกไทย ปี 2534-2535

1. ต้นทุนผันแปร

	จำนวน	มูลค่า
1.1 ค่าวัสดุ		
- ค่ายอดพันธ์	_____	_____
- บူးย เคมี	_____	_____
- ยาปราบศัตรูพืช	_____	_____
- น้ำมันเชื้อเพลิง	_____	_____
- อื่น ๆ ระบุ _____	_____	_____
1.2 ค่าแรงงาน		
- การถางป่าและขุดถอนต่อ	_____	_____
- จัดระยะปลูก	_____	_____
- ปลูก	_____	_____
- ตัดแต่งและผูกรวบยอด	_____	_____
- ถอนหญ้า	_____	_____
- พรานดินยกร่อง	_____	_____
- ใส่ปุ๋ย	_____	_____
- พ่นยาปราบศัตรูพืช	_____	_____
- ให้น้ำ	_____	_____
- เก็บ เมล็ดพริกไทย	_____	_____
- ตากแห้ง , นวด , ฝัดเมล็ดพริกไทย	_____	_____
- อื่น ๆ ระบุ _____	_____	_____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ _____

2. ต้นทุนคงที่

2.1 ค่าที่ดิน _____

2.2 ค่าเสื่อมราคาเครื่องกลเกษตร _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4

รายได้และการจำหน่าย

1. ประเภทและราคาของพริกไทยที่จำหน่าย

1. () พริกไทยสด ราคา ก.ก.ละ _____ บาท จำนวน _____ ก.ก.
2. () พริกไทยเมล็ดขาว ราคา ก.ก.ละ _____ บาท จำนวน _____ ก.ก.
3. () พริกไทยเมล็ดดำ ราคา ก.ก.ละ _____ บาท จำนวน _____ ก.ก.
4. () อื่น ๆ ระบุ _____ ราคา ก.ก.ละ _____ บาท จำนวน _____ ก.ก.

2. ท่านทราบไหมว่ามีการประกันราคาขั้นต่ำหรือไม่

1. () มี โปรตรระบุ
 - 1.1 () ราคาพริกไทยเมล็ดขาว ก.ก.ละ _____ บาท
 - 1.2 () ราคาพริกไทยเมล็ดดำ ก.ก.ละ _____ บาท
 - 1.3 () ราคาพริกไทยสด ก.ก.ละ _____ บาท
 - 1.4 () อื่น ๆ ระบุ _____ ก.ก.ละ _____ บาท
2. () ไม่มี

3. ราคาที่จำหน่ายท่านมีความเห็นว่า

1. () พอใจ
2. () ไม่พอใจ ระบุ _____

4. วิธีการจำหน่าย

1. () พ่อค้ามารับซื้อถึงสวน
2. () นำไปขายที่ตลาดที่ใหม่
3. () ขายให้กสิกรด้วยตัวเอง
4. () บริษัทมารับซื้อ
5. () อื่น ๆ โปรตรระบุ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ลักษณะการขาย

1. () ขายเหมา	3. () ขายส่ง
2. () ขายปลีก	4. () อื่น ๆ ระบุ

6. ถ้าราคาพริกไทยลดลงท่านจะขายผลผลิตหรือไม่

1. () ขาย เพราะ _____
2. () ไม่ขาย เพราะ _____

7. ค่าขนส่งในการจำหน่ายพริกไทยสำหรับปีการเพาะปลูกนี้ (2534-2535)

จำนวนเงิน _____ บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 5

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตพริกไทย

1. ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ดันพริกไทยเป็นโรคและตายได้ง่าย
- () ค่าปุ๋ยและค่ายาปราบศัตรูพืชสูง
- () อุปกรณ์ในการทำสวนราคาสูง
- () ค่าแรงงานสูง
- () ขาดแคลนน้ำ
- () ดินไม่สมบูรณ์
- () ขาดแคลนเงินทุน
- () ขาดความรู้ทางวิชาการ
- () โรคและแมลงรบกวน
- () วัชพืช
- () อื่น ๆ ระบุ _____

2. ปัญหาในการจำหน่าย

- () ราคาผลผลิตไม่แน่นอน
- () ไม่มีผู้รับซื้อ
- () การคมนาคมไม่สะดวก
- () ปริมาณพริกไทยมีมากจนต้องตัดราคากันเอง
- () อื่น ๆ ระบุ _____

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการผลิตพริกไทย _____

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจำหน่ายพริกไทย _____

5. ท่านคิดว่ารัฐบาลควรมีนโยบาย ช่วยเหลือชาวสวนพริกไทยอย่างไร _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้